Warszawa, dnia 20 lutego 2023 roku

Raport Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia
Wydział Lekarski WUM
rok akademicki 2021/2022

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Sprawozdanie z działalności WZJK w roku akademickim 2021/2022
3. Analiza protokołów Rad Programowych
4. Analiza protokołów Rad Pedagogicznych
5. Analiza protokołów hospitacji
6. Analiza ankiety studenckiej – ocena zajęć i nauczycieli akademickich
7. Analiza ankiety studenckiej oceniającej warunki studiowania
8. Analiza sprawności kształcenia i uzyskanych efektów uczenia się studentów polskojęzycznych
    a. Średnie ocen uzyskanych z egzaminów
    b. Zdawalność na poszczególnych latach
    c. Sprawność kształcenia na kierunku lekarskim
    d. Oceny uzyskane na dyplomie ukończenia studiów
9. Analiza sprawności kształcenia i uzyskanych efektów uczenia się studentów English Division
    a. Zdawalność egzaminów (ED)
    b. Oceny uzyskane na dyplomie ukończenia studiów
10. Nagrody i wyróżnienia uzyskane przez studentów
11. Praktyki wakacyjne
12. Wyniki Lekarskiego Egzaminu Końcowego
13. Analiza dotychczas wdrożonych działań poprawiających jakość kształcenia w Wydziale z uwgędnieniem uwag zgłoszonych przez intersariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciel) i zewnętrznych (pracodawcy)
14. Rekomendacje WZJK

1. Wprowadzenie

Rok akademicki 2021/2022 był trzecim rokiem funkcjonowania Wydziału Lekarskiego powstałego z połączenia dwóch istniejących wcześniej wydziałów lekarskich WUM, tj. I Wydziału Lekarskiego (I WL) i II Wydziału Lekarskiego (II WL). Połączenie dwóch wydziałów kształcących w tym samym kierunku wymagało wprowadzenia **jednolitego programu kształcenia i ujednolicenia sposobów weryfikacji efektów kształcenia**, co zostało **zrealizowane** (np. wprowadzono wspólny egzamin testowy trzech klinik ginekologicznych).

Rok akademicki 2021/2022, w szczególności semestr zimowy, był także kolejnym rokiem nauczania w trudnej sytuacji epidemiologicznej – **w czasie pandemii COVID-19**. W dniu 15 maja 2022 roku zniesiono stan pandemii i od 16 maja 2022 roku obowiązuje w Polsce **stan zagrożenia epidemicznego**. Jednakże **zajęcia kontaktowe w Centrum Symulacji i w oddziałach klinicznych z pacjentami odbywały się przez cały rok akademicki**; mogły być wstrzymane tylko w wyjątkowych sytuacjach (po powiadomieniu i za zgodą dziekana, przy czym należy zaznaczyć, że były to pojedyncze przypadki). Powszechny program szczepień przeciw COVID-19 (rozpoczęty 27 grudnia 2020 roku) i objęcie nim znacznego odsetka studentów Wydziału Lekarskiego umożliwiło całkowity powrót do zajęć kontaktowych w oddziałach szpitalnych kształcących jednostek. Zniesiono również formę trybu on-line zajęć seminaryjnych. Wykłady odbywały się przeważnie w formie e-learningu (synchronicznie i asynchronicznie), zgodnie z zapisami w sylabusie, a zatem zgodnie z programem.

Praktyki wakacyjne odbywały się w normalnym trybie kontaktu z pacjentem w przewidzianym dla praktyk terminie po zakończeniu roku akademickiego. Ponownie studenci mieli możliwość wyjechać na studenckie obozy naukowe celem odrobienia praktyk i wielu z nich skorzystało z tej opcji.

2. Sprawozdanie z działalności WZJK w roku akademickim 2021/2022

Przegląd dokumentacji Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia działającego na Wydziale Lekarskim WUM pozwolił na sformułowanie wniosku, iż w roku akademickim 2021/2022 WZJK wykonywał zadania wynikające z ram systemu uczelnianego oraz realizował zakładane wydziałowe plany poprawy jakości kształcenia.

Stwierdzono, że:

1. Skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia Wydziału Lekarskiego zapewniał reprezentatywność wszystkich społeczności Wydziału: nauczycieli akademickich (reprezentujących przedmioty przedkliniczne, kliniczne niezabiegowe, kliniczne zabiegowe), studentów i doktorantów oraz przedstawicieli pracodawców. Obecność w składzie WZJK reprezentacji wszystkich społeczności Wydziału umożliwiała kompleksowe spojrzenie na problemy kształcenia w Wydziale Lekarskim, ich monitorowanie oraz proponowanie i wdrażanie działań naprawczych.
2. **WZJK spotkał się pięć razy** w trybie online na platformie Microsoft Teams ze względu nie tylko na pandemię COVID-19, ale wygodę organizacyjną takiej formy spotkań (możliwość przebywania na terenie macierzystej jednostki, wysoka frekwencja członków Zespołu). Opinie WZJK wypracowywane były w formie obiegowej, mailowo, a spotkania były protokołowane (protokoły posiedzeń są archiwizowane). Sprawy procedowane były też w trybie telefonicznym. Wskazuje to na aktywne funkcjonowanie WZJK.
3. WZJK dokonał corocznej oceny osiąganych efektów uczenia się studentów na podstawie wyników kształcenia i postępów w nauce studentów, ankiet badania opinii studentów, protokołów hospitacji, protokołów z posiedzeń Rad Programowych i Pedagogicznych.
4. WZJK zgłaszał Dziekanowi i Prodziekanom propozycje zmian do programów kształcenia – członkowie WZJK uczestniczyli w posiedzeniach Rad Programowych, mając wpływ na wprowadzanie zmian w programach kształcenia.
5. Formułując swe rekomendacje odnośnie poprawy jakości kształcenia (ujęte w corocznych raportach), WZJK uwzględniał opinie i bardzo istotne sugestie interesariuszy zewnętrznych (pracodawców), którzy w znacznym stopniu angażowali się w prace WZJK. Zależało im szczególnie na upraktycznieniu zajęć dydaktycznych i na takich działaniach koncentrowała się praca WZJK Wydziału Lekarskiego.
6. WZJK realizował zadania wskazane przez System Zarządzania Jakością Kształcenia WUM, tzn.:

- opracowywał i przedstawiał Dziekanowi rekomendacje celów i działań Wydziału w zakresie zarządzania jakością kształcenia (zawarte w corocznym wydziałowym raporcie);
- opracowywał i przedstawiał projekty ram instytucjonalnych Systemu na poziomie wydziałowym, w tym projekt upraktycznienia zajęć i zasad przeprowadzania egzaminów praktycznych;
- sprawował nadzór nad wdrożeniem w Wydziale ogólnouczelnianych ram instytucjonalnych Systemu (np. monitorowanie jakości praktyk wakacyjnych);

- stale monitorował jakość procesu kształcenia na poziomie wydziałowym oraz dokonywał okresowej analizy i oceny jakości procesu i efektów kształcenia (analiza efektów uczenia się z poszczególnych przedmiotów, zdawalności na poszczególnych latach, analiza ankiet oceny praktyk i oceny warunków studiowania);
- prowadził nadzór nad wdrażaniem działań doskonalących na poziomie wydziałowym (np. hospitacje praktyk wakacyjnych, hospitacje zajęć fakultatywnych);
- brał udział w wizytacji Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych, która odbyła się 2 czerwca 2022, gdzie przedstawiał działalność Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia;
- zbierał informacje dotyczące oddolnych działań i dobrych praktyk w zakresie zarządzania jakością kształcenia realizowanych w Wydziale (uaktualniono Bank Dobrych Praktyk i umieszczono go na stronie Wydziału);
- prowadził nadzór nad polityką informacyjną Wydziału w zakresie jakości kształcenia (dalsze promowanie skrzynki jakości, uaktualnianie danych na stronie internetowej wydziału, promowanie konferencji dydaktycznych i udziału w szkoleniach dydaktycznych);
- współpracował z Uczelnianym Zespołem ds. Jakości Kształcenia, Radami Programowymi, Radami Pedagogicznymi i innymi organami mającymi wpływ na jakość kształcenia na poziomie wydziałowym (uczestnictwo w spotkaniach UZJK, posiedzeniach Rad Programowych i Pedagogicznych, wyrażanie opinii, np. odnośnie możliwości zwiększenia udziału studentów w ankietach dotyczących oceny zajęć, warunków studiowania czy praktyk).

Większość rekomendacji WZJK, które stanowiły stały i końcowy element corocznych wydziałowych raportów jakości kształcenia została zrealizowana, w tym:

- zwiększono nacisk na upraktycznienie zajęć (zgodnie z rekomendacjami pracodawców oraz uwzględniając uwagi studentów), np. wspomagano Centrum Symulacji Medycznych w realizacji zajęć pomimo pandemii poprzez ograniczenie podgrup do 8 osób, zakaz wychodzenia w przerwach poza CSM na teren szpitala, wykorzystywanie wolnych terminów na uzupełnienie niezrealizowanych zajęć;
- zrealizowano znaczną większość hospitacji zaplanowanych na Wydziale, z uwzględnieniem zajęć obowiązkowych, jak i fakultatywnych, z uwzględnieniem nauczycieli zatrudnionych na umowę o pracę, jak i na umowę dydaktyczną, zarówno na

zajęciach dla studentów polskojęzycznych, jak i na zajęicach dla studentów anglojęzycznych, a także z uwzględnieniem praktyk wakacyjnych;

- podjęto działania mające na celu zwiększenie liczby hospitatorów (zaproponowano włączenie godzin przeznaczonych na wykonanie hospitacji do pensum nauczyciela – hospitatora);
- podejmowano działania mające na celu zachęcenie społeczności akademickiej do uczestnictwa w badaniach ankietowych dotyczących jakości kształcenia (ankiety studenckie, ankieta pracownicza), np. poprzez zamieszczanie informacji na temat ankiet na stronach internetowych jednostek dydaktycznych, stworzenie aplikacji mobilnej z ankietą studencką;
- przeprowadzono szczegółowe analizy ankiet (AOZiNA, AOWS, AOP);
- stale aktualizowano Bank Dobrych Praktyk Dydaktycznych oraz upowszechniano i umieszczano na stronie internetowej Wydziału (program spotkań z Mentorem, zajęcia z chirurgii dla nie-chirurgów);
- promowano kulturę jakości kształcenia na Wydziale poprzez stałe zamieszczanie informacji na ten temat na stronie internetowej Wydziału;
- dokonano pogłębionej analizy wyników Państwowego Egzaminu Końcowego w celu zidentyfikowania najwłaściwszych działań wspomagających uzyskiwanie najlepszych wyników (repetytorium, włączanie pytań z LEK-u do seminariów).

Nie zrealizowano natomiast postulatu WZJK opiniowania przez Rady Programowe nowych zajęć fakultatywnych. Nie udało się wdrożyć systemowych działań mających na celu zwiększenie liczby hospitatorów oraz uwzględnianie przeprowadzonych hospitacji w pensum osoby hospitującej.

3. Analiza protokołów Rad Programowych

Dokonano przeglądu protokołów Rad Programowych z roku akademickiego 2021/2022:

- z posiedzenia Rady Programowej ds. przedmiotów przedklinicznych w dniu 29.04.2022;
- z posiedzenia Rady Programowej ds. przedmiotów niezabiegowych w dniu 9.05.2022;
- z posiedzenia Rady Programowej ds. przedmiotów klinicznych u dzieci w dniu 9.05.2022;
- z posiedzenia Rady Programowej ds. przedmiotów klinicznych zabiegowych w dniu 28.04.2022.

W posiedzeniach Rad Programowych uczestniczyli ich członkowie, a nieobecności usprawiedliwiane były pisemnie, spotkania były protokołowane, protokoły są archiwizowane. W czasie posiedzeń Rad Programowych omawiano propozycje bieżących zmian w programie studiów na kierunku lekarskim zgłaszane przez studentów, nauczycieli oraz pracodawców. Zaakceptowano program nauczania na następny rok akademicki. Poruszano temat zapowiadanych nowych standardów kształcenia na kierunku lekarskim. Omawiano zagadnienia związane z przeprowadzaniem egzaminu praktycznego.

W zakresie przedmiotów przedklinicznych zaakceptowano zmiany dotyczące trzech przedmiotów nauczania: dla studentów kierunku lekarskiego w języku polskim zwiększenie o 5 liczby godzin przedmiotu *Zdrowie Publiczne* (ze względu na realizację dodatkowego modułu pt. *„Prawa pacjenta”*) oraz zwiększenie z 30 do 60 godzin nauczania *Wychowania Fizycznego* i jednoczesne zmniejszenie o 30 godzin nauki *Języka polskiego (*dla studentów ED).

W zakresie przedmiotów klinicznych niezabiegowych przegłosowano korektę nauczania *Gastroenterologii* – zmiana stosunku godzin seminaryjnych do godzin ćwiczeniowych (aktualnie będzie to łącznie 14 godzin seminariów i 28 godzin ćwiczeń) oraz korektę w nauczaniu *Diabetologii* (aktualnie będzie to łącznie 6 godzin seminariów i 12 godzin ćwiczeń).

W zakresie przedmiotów klinicznych u dzieci wprowadzono następujące zmiany w nauczaniu: przeniesiono całość zajęć z *Neonatologii* na VI rok i zwiększono liczbę godzin w ciągu jednego dnia zajęć do standardowych 2 godzin seminaryjnych oraz 4 godzin ćwiczeniowych, czyli stworzono tygodniowy blok neonatologii zakończony zaliczeniem, zrezygnowano z tygodniowego bloku z *Kardiochirurgii dziecięcej* na VI roku – przedmiot ten będzie realizowany w bloku kardiochirurgii, wyrównano na wszystkich latach nauczania (III-VI) liczbę godzin zajęć w ciągu dnia dla przedmiotu *Pediatria* do standardu 2 godzin seminaryjnych i 4 godzin ćwiczeniowych, ponadto zaakceptowano plany studentów ED na rok 2022-2023.

W zakresie przedmiotów klinicznych zabiegowych nastąpiło przesunięcie godzin w ramach przedmiotu *Chirurgia* z nauczania *Chirurgii* na *Kardiochirurgię* - obecnie było to 12 godzin, a będzie 30 godzin (z dwóch dni wydłużono nauczanie do pięciu). Omawiano propozycję zmniejszenia liczby przypadków do omówienia na VI roku, kwestię zwolnienia z egzaminu oraz zagadnienie egzaminu praktycznego i kroczącego, a także realizację zajęć praktycznych.

Wnioski i rekomendacje:

1. Posiedzenia Rad Programowych odbyły się raz w roku (przeważnie zdalnie na platformie Microsoft Teams) z udziałem interesariuszy wewnętrznych; podczas posiedzeń omawiane były propozycje zmian zgłaszane też przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, dotyczące upraktycznienia zajęć.
2. Rekomendowane jest monitorowanie wdrażania zmian programowych zaakceptowanych przez Rady Programowe, w szczególności realizacja zajęć praktycznych przez poszczególne jednostki.
3. Konieczne jest dalsze monitorowanie ujednolicania nauczania - kompatybilności programu studiów w języku polskim i w języku angielskim (np. brak ujednolicenia liczby godzin w zakresie nauczania Medycyny Ratunkowej dla studentów polskojęzycznych i ED).

4. Analiza protokołów Rad Pedagogicznych

Dokonano przeglądu protokołów Rad Pedagogicznych kierunku lekarskiego z roku 2021/2022 dla:

- I roku z dnia 10.11.2021, z dnia 12.01.2022 i z dnia 1.06.2022,
- II roku z dnia 3.11.2021, z dnia 19.01.2022 i z dnia 3.06.2022,
- III roku z dnia 8.11.2021, z dnia 24.01.2022 i z dnia 13.06.2022,
- IV roku z dnia 25.01.2022 i z dnia 10.06.2022,
- V roku z dnia 27.01.2022 i z dnia 3.06.2022,
- VI roku z dnia 17.11.2021, z dnia 24.01.2022 i z dnia 30.05.2022.

W posiedzeniach Rad Pedagogicznych uczestniczyli przedstawiciele jednostek dydaktycznych, prodziekani dla właściwych lat studiów oraz studenci. W czasie posiedzeń omawiano szczegółowo problemy zgłaszane przez studentów oraz nauczycieli akademickich w zakresie dydaktyki oraz przedstawiano imienne listy studentów, którzy nie otrzymali zaliczenia lub są zagrożeni nieotrzymaniem zaliczenia. Omawiano **działania naprawcze i korygujące** (dodatkowe terminy zaliczeń, szczególnie dla studentów, którzy nie mogli podejść do zaliczenia w związku z zakażeniem COVID-19). Przedstawiono szczegółowy plan zaliczeń oraz sesji egzaminacyjnych. Bardzo dokładnie omawiano metody weryfikacji efektów uczenia się (kolokwia, egzaminy, z podaniem kryteriów zaliczenia). W trakcie posiedzeń Rad Pedagogicznych omawiano zasady powrotu do zajęć stacjonarnych, w szczególności

przedmiotów teoretycznych (np. języki obce) oraz zasady przeprowadzania egzaminów w formie on-line i stacjonarnej (reżim sanitarny). Omówiono temat szczepień studentów WL przeciwko COVID-19, w tym przeciwwskazań do szczepienia. Poruszano kwestię studenckich praktyk wakacyjnych (terminy). Poinformowano studentów o sposobie komunikacji z dziekanatami. Podjęto też problem sprawnych wpisów zaliczeń do Wirtualnego Dziekanatu przez jednostki.

Wnioski i rekomendacje:

1. Posiedzenie Rad Pedagogicznych odbywały się regularnie, co najmniej dwukrotnie w ciągu roku akademickiego, przeważnie na platformie MS Teams.
2. W czasie posiedzeń Rad Pedagogicznych **omawiane były postępy w osiąganiu zakładanych efektów uczenia się studentów w ramach poszczególnych zajęć, identyfikowani byli studenci z problemami i proponowane były działania naprawcze.**
3. W czasie posiedzeń Rad Pedagogicznych omawiane były szczegółowo plany zajęć i sesji, kryteria zaliczenia przedmiotów i fakultetów.
4. Studenci interesowali się możliwościami i zasadami powrotu do zajęć stacjonarnych, dotyczyło to przedmiotów teoretycznych (np. języków obcych).
5. W czasie posiedzeń Rad Pedagogicznych omawiano zasady przeprowadzania egzaminów w formie on-line i stacjonarnej (z zachowaniem reżimu sanitarnego).
6. Zwrócono uwagę na problem wpisów zaliczeń do Wirtualnego Dziekanatu.
7. Określono zasady odrabiania wakacyjnych praktyk studenckich.
8. Omawiano temat szczepień przeciw COVID-19 studentów WL.
9. Rekomendowane jest kontynuowanie odbywania posiedzeń Rad Pedagogicznych co najmniej trzy razy w roku.

Dokonano również przeglądu protokołów Rad Pedagogicznych Oddziału Nauczania w Języku Angielskim Wydziału Lekarskiego programu 6-letniego z roku 2021/2022. W roku akademickim 2021/2022 odbyły się 3 spotkania Rady Pedagogicznej ED (2.12.2021, 25.02.2022 i 24.06.2022). W posiedzeniach Rad Pedagogicznych uczestniczyli prodziekan Oddziału Nauczania w Języku Angielskim, przedstawiciele jednostek dydaktycznych oraz studenci. Każda jednostka obecna na radzie była pytana o sposób prowadzenia zajęć, ich przebieg oraz ewentualne problemy i uwagi. Przedstawiano plan zaliczeń i egzaminów końcowych z poszczególnych przedmiotów. Omawiano wyniki zaliczeń i egzaminów Wyjaśniono kwestię studentów, którzy ze względu na sytuację pandemiczną lub/i wizową nie

mogli dotrzeć do Polski na czas. Poruszono kwestię terminowego uzupełniania wpisów w Wirtualnym Dziekanacie.

5. Analiza protokołów hospitacji

W roku akademickim 2021/2022 zaplanowano 30 hospitacji, w tym 10 dotyczyło zajęć dla studentów ED. Odbyło się 5 (50%) hospitacji zajęć dla studentów ED oraz 18 (85%) hospitacji zajęć dla studentów polskojęzycznych. Hospitacje dotyczyły zarówno zajęć obowiązkowych, jak i fakultatywnych, zarówno nauczycieli zatrudnionych w pełnym, jak i w niepełnym wymiarze godzin oraz zatrudnionych na umowę o pracę, jak i na umowy dydaktyczne. Dodatkowo, poza planem wydziałowym odbyły się trzy hospitacje wewnętrzne - na prośbę kierownika jednostki (Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego). Obyło się też 6 hospitacji praktyk wakacyjnych. Łącznie, na Wydziale Lekarskim w roku akademickim 2021/2022 odbyło się więc **32 hospitacji.**

Powody nieodbycia się hospitacji zostały wyjaśnione przez hospitatorów, najczęściej była to długa absencja chorobowa osoby hospitowanej lub zakończenie zajęć przed możliwym terminem odbycia hospitacji przez hospitatora.

Hospitowane przedmioty - studenci polskojęzyczni: propedeutyka medycyny uzależnień, medycyna rodzinna (hospitacje u dwóch nauczycieli), parazytologia, anatomia prawidłowa (hospitacje u dwóch nauczycieli), cytofizjologia, genetyka, podstawy biologii molekularnej, pediatria, *„Zasady postępowania z pacjentem z COVID-19”* (fakultet), „*Biomarkery chorobowe – kiedy odkrycie naukowe zamienia się w terapię?”* (fakultet), „Jakość wody a zdrowie” (fakultet).

Hospitacje wewnętrzne: zdrowie publiczne (w tym orzecznictwo lekarskie) – u trzech nauczycieli.

Hospitowane przedmioty - studenci ED: onkologia, propedeutyka medycyny uzależnień, radiologia, diagnostyka laboratoryjna, urologia.

Odbyło się również 6 hospitacji praktyk wakacyjnych.

Wyniki hospitacji: zajęcia dla studentów polskojęzycznych - 50% ocen wyróżniających i 50% ocen pozytywnych, zajęcia dla studentów ED – 4 oceny wyróżniające oraz 1 ocena pozytywna, praktyki wakacyjne – wszystkie 6 ocen pozytywnych.

Dobre praktyki dydaktyczne wskazane przez hospitatorów: nagrania pacjentów (co umożliwia prowadzenie zajęć wtedy, gdy pacjenci nie mogą albo odmawiają uczestnictwa w zajęciach ze studentami), omawianie przypadków klinicznych, aktywizowanie studentów do

dyskusji poprzez różnego rodzaju quizy, praktyczne nauczanie (punkcja lędźwiowa – nauczanie metodą czterech kroków), elementy nauczania problemowego i zadaniowego.

Wszyscy hospitatorzy zwracali uwagę na duże zaangażowanie nauczycieli w prowadzenie zajęć i życzliwą postawę wobec studentów.

Uwagi hospitatorów: nieujęcie w sylabusie efektów kształcenia w zakresie kompetencji i umiejętności (uwzględnienie tylko efektów z zakresu wiedzy), niewskazywanie celu zajęć przez nauczyciela, brak sposobu weryfikacji efektu kształcenia (fakultet), problemy lokalowe.

Podsumowanie

Pozytywnie należy ocenić systematycznie, aczkolwiek powoli zwiększającą się liczbę hospitacji wykonywanych na Wydziale. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia ponawia propozycję do władz Uczelni o uwzględnianie w pensum godzin, które hospitator poświęca na przeprowadzenie hospitacji (co najmniej 2 godziny).

6. Analiza ankiety studenckiej – ocena zajęć i nauczycieli akademickich

Przeprowadzono analizę wyników ankiety studenckiej (AOZiNA) za rok akademicki 2021/2022 udostępnionych przez Biuro Jakości i Innowacyjności Kształcenia z uwględnieniem danych dla Wydziału Lekarskiego. Ankieta została przeprowadzona w formie elektronicznej, on-line, za pośrednictwem indywidualnych kont studenckich w systemie Wirtualny Dziekanat (WD). Ankieta jest dostępna w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej (dla studentów English Division). Student mógł wypełnić kwestionariusz danego przedmiotu tylko raz. Wypełnienie kwestionariusza przedmiotu wymagało podania odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące zajęć oraz oceny co najmniej jednego nauczyciela. Jeżeli zajęcia były prowadzone przez więcej niż jedną osobę, student miał możliwość oceny kilku (maksymalnie dziesięciu) nauczycieli, ale nie było to wymagane do wysłania kwestionariusza. Ankieta była anonimowa. W momencie wysyłania kwestionariusza dane identyfikacyjne studenta były automatycznie (systemowo) odcinane od udzielonych odpowiedzi i komentarzy, co gwarantowało ich pełną poufność.

Przedmiotem analizy były zajęcia dydaktyczne prowadzone w Uczelni w roku 2021/2022 oraz osoby prowadzące te zajęcia (nauczyciele akademiccy i doktoranci WUM oraz osoby świadczące usługi dydaktyczne na rzecz Uczelni na podstawie umów cywilnoprawnych).

Ankieta składała się z kwestionariuszy oceny poszczególnych przedmiotów realizowanych na Wydziale Lekarskim. Kwestionariusz przedmiotu obejmował pytania dotyczące zajęć dydaktycznych (zestawione w tabeli 1), jak i osób je prowadzących (zestawione w tabeli 16).

Ponadto kwestionariusz dawał możliwość wyrażenia swobodnej opinii na poruszane w badaniu tematy. Komentarze te są zawsze bardzo istotnym elementem gromadzonych danych i pozwalają osobom zajmującym się tematyką jakości kształcenia w WUM na poznanie całego spektrum zjawisk i problemów, które mogą mieć istoty wpływ na proces nauczania w Uczelni.

W roku akademickim 2021/2022 nastąpił spadek liczby uczestników ankiety dotyczącej oceny zajęć i nauczycieli akademickich. W analizowanej edycji badania wzięło udział niewiele ponad 4% studentów WUM w semestrze zimowym i niewiele ponad 10% studentów WUM w semestrze letnim. Studenci wypełnili 16448 ankiet oceny zajęć oraz 16628 ankiet oceniających nauczycieli akademickich prowadzących oceniane zajęcia. W poprzednich edycjach ankiety odsetki uczestników liczone dla całych lat akademickich były wyższe. W roku akademickim 2020/2021 w ankiecie wzięło udział 2240 studentów, co stanowiło 31,4% wszystkich uprawnionych, w roku 2019/2020 było to 42%, w roku 2018/2019 - 51%, w roku 2017/2018 - 46%, w edycji 2016/2017 - 38%, w edycji 2015/2016 - 58%, w edycji 2014/2015 - 53%, w roku 2013/2014 - 57%, w roku 2012/2013 - 64%, w roku 2011/2012 - 55% i zaś 5% jedynie w roku 2010/2011. **W analizowanej edycji badania, niezależnie od semestru, najliczniejszą grupę respondentów stanowili studenci Wydziału Lekarskiego** (155 studentów – 3,3% w semestrze zimowym i 563 studentów – 12% w semestrze letnim).

Ocena zajęć dydaktycznych

Ankieta oceny zajęć (AOZiNA) obejmuje swoim zakresem te elementy prowadzonych zajęć, które są uniwersalne dla wszystkich zajęć i jednocześnie ważne z punktu widzenia celów, którym służą zajęcia organizowane w WUM. Poniżej przytoczono treść ankiety oceny zajęć używanej w badaniu studentów WUM (tabela 1).

Tabela 1. Treści pytań w ankiecie oceny zajęć dydaktycznych

Nr pyt.	*Treść pytania*
0	W jakiej formie były prowadzone zajęcia, które oceniasz?
1	Czy zajęcia poszerzyły Twoją wiedzę?
2	Czy zajęcia pozwoliły Ci rozwinąć bądź zdobyć nowe umiejętności?
3	Czy warunki zaliczenia zostały jasno określone na początku zajęć i były stosowane?
4	Czy założony w sylabusie program zajęć został zrealizowany?
5	Czy do zaliczenia przedmiotu wystarczyła znajomość literatury obowiązkowej?
6	Czy literatura obowiązkowa była dostępna w bibliotece/czytelni WUM?
7	Czy udostępnione materiały dydaktyczne (w formie drukowanej lub elektronicznej) były wartościowe?
8	Czy uważasz zajęcia z przedmiotu za istotny element Twoich studiów?
9	Czy podczas realizacji zajęć zdarzały się zbędne powtórzenia treści?
10	Czy podczas zajęć klinicznych zapewniono Ci kontakt z pacjentem?
11	Czy podczas zajęć klinicznych umożliwiono Ci udział w procedurach medycznych?
12	Czy podczas zajęć praktycznych stosowano środki ochrony?
13	Czy podczas zajęć praktycznych zapewniono Ci pomoce dydaktyczne (preparaty, narzędzia, urządzenia)?

Dla pytania „W jakiej formie były prowadzone zajęcia, które oceniasz?" odpowiedzi wyglądały następująco: tradycyjne (twarzą w twarz z nauczycielem), on-line synchroniczne (mieliśmy kontakt z prowadzącym „*na żywo"* za pośrednictwem np. MS Teams), on-line asynchroniczne (materiały dydaktyczne były umieszczone na dostępnej platformie e-learningowej), hybrydowe (łączono różne formy prowadzenia zajęć wymienione powyżej). Dla pytań 1-8 oceny dokonywane były w skali: zdecydowanie nie, raczej nie, trudno powiedzieć, raczej tak, zdecydowanie tak oraz w skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena najniższa, a 5 to ocena najwyższa; w przypadku pytania nr 9: nie, nie mam zdania, tak. Pytania 10-13 mają nieco inną skalę odpowiedzi: nie dotyczy, zdecydowanie nie, raczej nie, raczej tak, zdecydowanie tak. Każdy student dokonujący oceny wybranych przez siebie zajęć miał również możliwość dodania swojej opinii lub komentarza słownego dotyczącego ocenianych zajęć.

ANALIZA ODPOWIEDZI NA POSZCZEGÓLNE PYTANIA

Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 0 „*W jakiej formie były prowadzone zajęcia, które oceniasz?"* przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Struktura odpowiedzi na pytanie „*W jakiej formie były prowadzone zajęcia, które oceniasz?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
tradycyjnie	77,0%
online synchronicznie	7,0%
online asynchronicznie	8,0%
hybrydowo	8,0%

W większości przypadków zajęcia w roku akademickim 2021/2022 prowadzone były w sposób tradycyjny.

Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 1: „*Czy zajęcia poszerzyły Twoją wiedzę?”* przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Struktura odpowiedzi na pytanie „*Czy zajęcia poszerzyły Twoją wiedzę?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie tak	54,0%
raczej tak	30,0%
trudno powiedzieć	13,0%
raczej nie	3,0%
zdecydowanie nie	1,0%

Średnia ocena odpowiedzi na pytanie, czy zajęcia, w których studenci brali udział poszerzyły ich wiedzę, **wzrosła** do 4,32 w stosunku do poprzedniego roku - 4,29.

Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 2: „*Czy zajęcia pozwoliły Ci rozwinąć bądź zdobyć nowe umiejętności?”* przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Struktura odpowiedzi na pytanie *„Czy zajęcia pozwoliły Ci rozwinąć bądź zdobyć nowe umiejętności?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie tak	51,0%
raczej tak	28,0%
trudno powiedzieć	13,0%
raczej nie	5,0%
zdecydowanie nie	3,0%

Średnia ocena odpowiedzi na pytanie, czy zajęcia, w których brali udział pozwoliły studentom rozwinąć bądź zdobyć nowe umiejętności **wzrosła** do 4,20 w stosunku do roku poprzedniego, gdzie wynosiła 4,16, natomiast w roku akademickim 2019/2020 była jeszcze niższa – 4,04.
Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 3: *„Czy warunki zaliczenia zostały jasno określone na początku zajęć i były stosowane?”* przedstawia tabela 5.

Tabela 5. Struktura odpowiedzi na pytanie *„Czy warunki zaliczenia zostały jasno określone na początku zajęć i były stosowane?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie tak	58,0%
raczej tak	28,0%
trudno powiedzieć	11,0%
raczej nie	2,0%
zdecydowanie nie	1,0%

Odpowiedź na pytanie, czy warunki zaliczenia przedmiotu pozostały jasno określone na początku zajęć i były stosowane, była oceniona przez studentów **wysoko** – 4,4, średnia ocena odpowiedzi na to pytanie była równie wysoka w poprzednich latach i wynosiła dla roku 2020/2021 – 4,35, dla 2019/2020 – 4,41.

Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 4: „*Czy założony w sylabusie program zajęć został zrealizowany?”* przedstawia tabela 6.

Tabela 6. Struktura odpowiedzi na pytanie *„Czy założony w sylabusie program zajęć został zrealizowany?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie tak	55,0%
raczej tak	31,0%
trudno powiedzieć	12,0%
raczej nie	0
zdecydowanie nie	0

Średnia ocena odpowiedzi na pytane, czy założony w sylabusie program zajęć został zrealizowany, **pozostała nadal bardzo wysoka** i wyniosła 4,36, dla porównania w poprzednim roku wyniosła 4,33, w roku akademickim 2019/2020 – 4,26.
Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 5: *„Czy do zaliczenia przedmiotu wystarczyła znajomość literatury obowiązkowej?”* przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Struktura odpowiedzi na pytanie „*Czy do zaliczenia przedmiotu wystarczyła znajomość literatury obowiązkowej?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie tak	54,0%
raczej tak	29,0%
trudno powiedzieć	14,0%
raczej nie	0
zdecydowanie nie	0

Średnia odpowiedzi na pytanie, czy znajomość literatury obowiązkowej wystarczyła do zaliczenia przedmiotu wyniosła 4,32 i była **wyższa** niż w poprzednich latach, gdzie wynosiła 4,28 – 2020/2021 i 4,11 – 2019/2020.

Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 6: „*Czy literatura obowiązkowa była dostępna w bibliotece/czytelni WUM?”* przedstawia tabela 8.

Tabela 8. Struktura odpowiedzi na pytanie „*Czy literatura obowiązkowa była dostępna w bibliotece/czytelni WUM?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie tak	40,0%
raczej tak	26,0%
trudno powiedzieć	30,0%
raczej nie	2,0%
zdecydowanie nie	2,0%

Najniższe oceny otrzymała odpowiedź na pytanie, czy literatura obowiązkowa była dostępna w uczelnianej bibliotece/czytelni, średnia wynosiła tylko 3,93 i nadal pozostawała niska, dla porównania średnia ocena w poprzednim roku wynosiła 3,92, natomiast w roku 2019/2020 – 3,87.

Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 7: *„Czy udostępnione materiały dydaktyczne (w formie drukowanej lub elektronicznej) były wartościowe?”* przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Struktura odpowiedzi na pytanie *„Czy udostępnione materiały dydaktyczne (w formie drukowanej lub elektronicznej) były wartościowe?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie tak	47,0%
raczej tak	32,0%
trudno powiedzieć	18,0%
raczej nie	0
zdecydowanie nie	0

Średnia ocena jakości udostępnionych materiałów dydaktycznych (w formie drukowanej lub elektronicznej) wyniosła 4,21, średnie ocen z dwóch poprzednich edycji ankiety były porównywalne i wynosiły 4,19.

Strukturę odpowiedzi na pytanie nr 8: „*Czy uważasz zajęcia z przedmiotu za istotny element Twoich studiów?”* przedstawia tabela 10.

Tabela 10. Struktura odpowiedzi na pytanie „*Czy uważasz zajęcia z przedmiotu za istotny element Twoich studiów**?”***

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie tak	47,0%
raczej tak	30,0%
trudno powiedzieć	16,0%
raczej nie	4,0%
zdecydowanie nie	3,0%

75% studentów Wydziału Lekarskiego uznało, że zajęcia, w których brali udział, były istotnym elementem ich studiów. Przeciwnego zdania było 9%. Pozostali respondenci nie potrafili jednoznacznie odnieść się do tematu. Średnia ocena zajęć jako istotnego elementu studiów była **wysoka** i wyniosła 4,14.

Pytanie nr 9: „*Czy podczas realizacji zajęć zdarzały się zbędne powtórzenia treści?”* ma inną skalę odpowiedzi, opisując wyniki zaprezentowano odsetki i zestawiono je w tabeli nr 11.

Tabela 11. Struktura odpowiedzi na pytanie „*Czy podczas realizacji zajęć zdarzały się zbędne powtórzenia treści?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
nie	73,0%
nie mam zdania	21,0%
tak	6,0%

Odsetek studentów informujących o niestwierdzeniu zbędnych powtórzeń treści podczas zajęć utrzymał się na poziomie 73%. Co piąty badany (21%) nie miał zdania w tej kwestii, 6% studentów zidentyfikowało zbędne powtórzenia treści podczas zajęć. W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej, respondenci byli proszeni o wskazanie dotychczas zrealizowanych przedmiotów (z wybieranej listy), których treści zostały powtórzone w ramach ocenianych zajęć.

Pytania 10-13 mają jeszcze inną skalę odpowiedzi, opisując wyniki zaprezentowano odsetki i zestawiono je w tabelach nr 12-15.

Tabela 12. Struktura odpowiedzi na pytanie *„Czy podczas zajęć klinicznych zapewniono Ci kontakt z pacjentem?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie nie	3,0%
raczej nie	10,0%
raczej tak	28,0%
zdecydowanie tak	59,0%

W porównaniu do badań z roku akademickiego 2019/2020 i 2020/2021 wzrósł odsetek studentów odpowiadających twierdząco na pytanie o zapewnienie im kontaktu z pacjentem podczas zajęć klinicznych (z odpowiednio 85,8% i 78,0% odpowiedzi pozytywnych do 87,0%).

Tabela 13. Struktura odpowiedzi na pytanie *„Czy podczas zajęć klinicznych umożliwiono Ci udział w procedurach medycznych?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie nie	4,0%
raczej nie	13,0%
raczej tak	29,0%
zdecydowanie tak	54,0%

Większość badanych (83%) przyznało, że podczas zajęć klinicznych umożliwiono im udział w procedurach medycznych. Odsetek opinii pozytywnych w poprzednich dwóch edycjach ankiet był niższy i wyniósł 77%.

Tabela 14. Struktura odpowiedzi na pytanie *„Czy podczas zajęć praktycznych stosowano środki ochrony?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie nie	1,0%
raczej nie	4,0%
raczej tak	31,0%
zdecydowanie tak	64,0%

Tylko w niewielkim odsetku przypadków (5%) studenci nie stosowali środków ochrony osobistej, chociaż takie sytuacje nie powinny mieć miejsca. Większość badanych odpowiedziało, że podczas zajęć praktycznych stosowali środki ochrony, dla porównania opinię taką wyraziła w poprzednim roku porównywalna liczba studentów.

Tabela 15. Struktura odpowiedzi na pytanie *„Czy podczas zajęć praktycznych zapewniono Ci pomoce dydaktyczne (preparaty, narzędzia, urządzenia itp.)?”*

Treść odpowiedzi	*% odpowiedzi*
zdecydowanie nie	2,0%
raczej nie	6,0%
raczej tak	31,0%
zdecydowanie tak	61,0%

W opinii większości (92,0%) respondentów podczas zajęć praktycznych zapewniono studentom pomoce dydaktyczne (preparaty, narzędzia, urządzenia itp.), w poprzednim roku odsetek ten był podobny, natomiast w roku akademickim 2019/2020 był niższy i wynosił 88,2% studentów.

Ocena nauczycieli

Średnia ocena nauczycieli akademickich Uczelni (wyliczona ze średnich ocen każdego z dziewięciu aspektów pracy dydaktycznej) nieznacznie **wzrosła w porównaniu do ubiegłego roku akademickiego i wyniosła 4,44** (w roku akademickim 2020/2021 wynosiła 4,42, w roku akademickim 2019/2020 - 4,46, w roku akademickim 2018/2019 - 4,40, a w roku akademickim 2017/2018 - 4,37).

Oceny nauczycieli akademickich Wydziału Lekarskiego to:

- **4,51** - średnia ocen z pytań 1-9 dotyczących poszczególnych aspektów pracy dydaktycznej

  Wynik ten jest wyższy niż w roku akademickim 2020/2021 – 4,44.
- **4,54** - średnia ocen z pytania nr 10 „*Jak ogólnie oceniłbyś/abyś nauczyciela w pięciopunktowej skali?"*

  W poprzednim roku akademickim średnia ocen wynosiła 4,42.

Średnia ocena z pytań 1-9 uzyskana przez nauczycieli uczących studentów WL wynosząca 4,51 jest wyższa od średniej ogólnouczelnianej (4,44). Wynik ten plasuje Wydział Lekarski na **drugim** miejscu w Uczelni (w poprzednim roku akademickim miejsce trzecie). Średnia ogólna ocena kadry WL (wyliczona z odpowiedzi udzielonych na pytanie 10) wyniosła 4,54 i jest wyższa od średniej dla całej Uczelni wynoszącej 4,46.

Analogicznie, jak w przypadku oceny kadry w skali całej Uczelni, studenci WL **najwyżej ocenili** *przygotowanie nauczycieli do zajęć*, natomiast **najniżej** *umiejętność zainteresowania studentów tematyką zajęć* i *polecanie zajęć z danym nauczycielem innym, zachęcanie do aktywnego udziału w zajęciach oraz chęć udzielania dodatkowych wyjaśnień i informacji*.

Tabela 16. Średnie ocen nauczycieli akademickich WL w ankiecie studenckiej

kryterium oceny	średnia ocena nauczycieli WL (w skali 1-5)	
przygotowanie do zajęć	4,60	**Oceny najwyższe**
uwzględnianie w trakcie zajęć aktualnej wiedzy z danej dziedziny	4,57	
szacunek dla studentów	4,56	
sposób przekazywania wiedzy	4,51	
wykorzystanie czasu zajęć	4,50	
udzielanie dodatkowych wyjaśnień, informacji	4,48	**Oceny najniższe**
zachęcanie do aktywnego udziału w zajęciach	4,46	
umiejętność zainteresowania tematyką zajęć	4,44	
czy polecił(a)byś zajęcia z danym nauczycielem	4,44	

Rozkład ocen na poziomie studiów polskojęzycznych i anglojęzycznych prowadzonych na Wydziale Lekarskim pokazuje większe zróżnicowanie opinii studentów (rycina 1).

Rycina 1. Średnie poszczególnych aspektów pracy nauczycieli akademickich WL

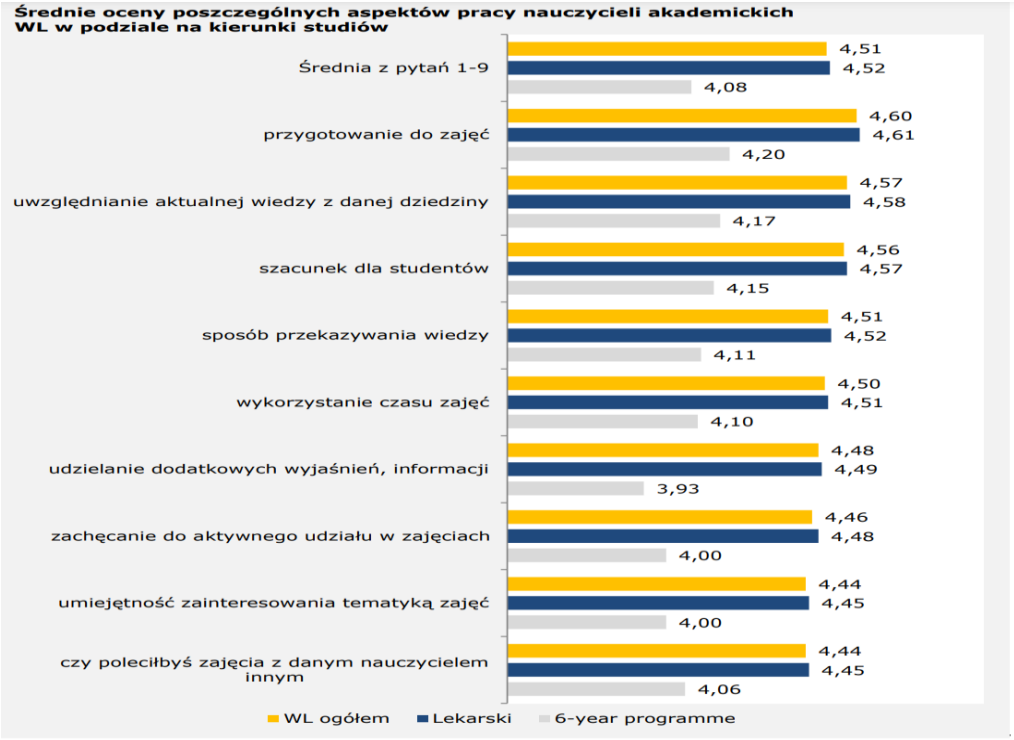

Swoich nauczycieli na Wydziale Lekarskim wyżej ocenili studenci polskojęzyczni – za każdy z dziewięciu ocenianych kryteriów studenci tego kierunku przyznali wyższe oceny niż studenci anglojęzyczni – program 6-letni. Przedstawione na Rycinie 1 oceny studentów polskojęzycznych i anglojęzycznych odnoszą się do wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia (tj. nauczycieli zatrudnionych w Wydziale Lekarskim oraz w innych wydziałach Uczelni).

Ocena nauczycieli WUM w opinii studentów English Division

Studenci English Division ocenili pracę nauczycieli akademickich WUM niżej niż osoby studiujące w języku polskim (ogólna średnia to 4,09 vs 4,44). Wszystkie dziewięć aspektów pracy nauczycieli akademickich studenci English Division ocenili niżej niż pozostali studenci. Średnie ocen każdego z aspektów dokonanych przez studentów ED były niższe od średnich ocen wśród studentów studiujących w języku polskim (rycina 2).

Rycina 2. Porównanie średnich ocen poszczególnych aspektów pracy nauczycieli akademickich dokonanych przez studentów ED oraz studentów studiujących w języku polskim

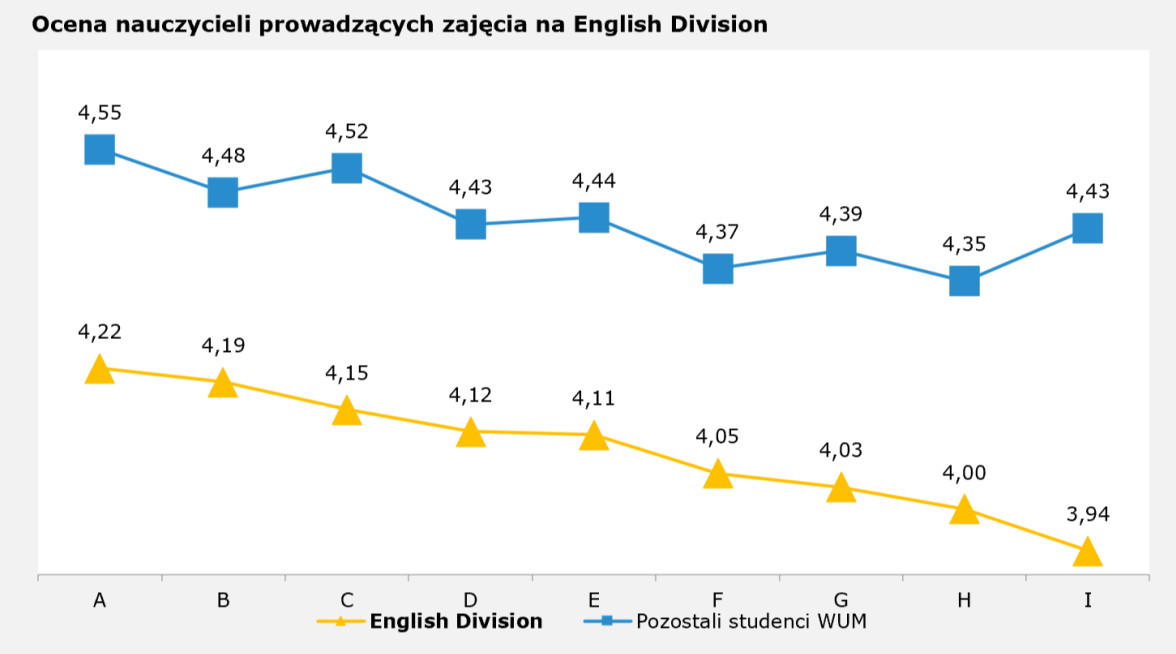

A - przygotowanie do zajęć
B - uwzględnianie aktualnej wiedzy z danej dziedziny
C - szacunek dla studentów
D - wykorzystanie czasu zajęć
E – jasny i zrozumiały sposób przekazywania wiedzy
F - czy poleciłbyś zajęcia z danym nauczycielem innym
G -zachęcanie do aktywnego udziału w zajęciach
H -umiejętność zainteresowania tematyką zajęć
I - udzielanie dodatkowych wyjaśnień, informacji

Największe różnice między ocenami studentów ED i studentów studiujących w języku polskim dotyczą: udzielania dodatkowych wyjaśnień, informacji (3,94 ED vs 4,43 pozostali studenci); szacunku dla studentów (4,15 ED vs 4,52 pozostali), zachęcania do aktywnego udziału w zajęciach (4,03 ED vs 4,39 pozostali) oraz umiejętności zainteresowania tematyką zajęć (4,00 ED vs 4,35 pozostali).

Analiza odpowiedzi na pytania otwarte

Studenci zgłosili niespełna **1800 komentarzy** dotyczących zajęć i nauczycieli, którzy te zajęcia prowadzili. W bazie odpowiedzi na pytania otwarte zawarte w ankiecie, po eliminacji uwag typu „nie mam zdania", „nie mam uwag" oraz wpisów, w których studenci wskazywali powody, dla których nie dokonali oceny zajęć dydaktycznych, znalazły się łącznie 1793 wypowiedzi, z czego:

- 868 komentarzy (48,4%) dotyczy ocenianych zajęć dydaktycznych, z czego 447 komentarzy (51,5%) dotyczyło zajęć studentów Wydziału Lekarskiego,
- 925 komentarzy (51,6%) dotyczy ocenianych nauczycieli akademickich, z czego 564 komentarzy (60,8%) dotyczyło nauczycieli Wydziału Lekarskiego,

Analiza wypowiedzi opisowych jest kluczowa w procesie oceny i doskonalenia jakości kształcenia, stanowiąc podstawę do identyfikacji i zbadania przyczyn wysokiej lub niskiej oceny poszczególnych zajęć i nauczycieli z perspektywy studentów, jak również propozycji zmian w procesie kształcenia.

Komentarze dotyczące zajęć dydaktycznych

W roku 2021/2022 studenci wpisali w swoich ankietach około 900 komentarzy w części ankiety dotyczącej zajęć dydaktycznych. W trakcie opracowywania tej części danych nie wzięto pod uwagę części wpisów, które nie wnosiły żadnych informacji na temat ocenionych zajęć. Ich część, mimo istnienia części ankiety przeznaczonej na ocenę osób prowadzących zajęcia, odnosi się do nauczycieli akademickich. Prawie połowę (49,7%) opinii lub komentarzy sformułowali studenci Wydziału Lekarskiego. Studenci tego wydziału wpisali łącznie 447 komentarzy. **Ze względu na treść komentarzy wpisywanych przez studentów można wyodrębnić te, których wymowa jest jednoznacznie pozytywna – zdecydowana większość oraz te, które jednoznacznie krytykują jakieś zjawisko, wskazują problem, który miał wpływ na ocenę odbytych zajęć**. Część opinii studentów miała charakter mieszany. Były również takie, które były neutralne, nieoceniające, miały charakter informacyjny.

Mocne strony zajęć

Wiele komentarzy studentów odnosiło się ogólnie do wysokiej wartości odbytych zajęć niezależnie od metody ich przeprowadzenia (tradycyjnie/online/hybrydowo). W opisach często zwracano uwagę na konkretne elementy zajęć, które decydują o ich wysokiej ocenie.

Poniżej przytoczono wybrane komentarze dotyczące:

a) dobrego przygotowania i organizacji zajęć

„Świetne seminaria, prowadzane w sposób wzorowy, bez nudnego czytania prezentacji, wzór jak powinny wyglądać idealne zajęcia”

„Świetne zajęcia, powinny trwać dłużej niż dwa tygodnie, bardzo dużo niezbędnej praktyki”

„Oddział Chorób wewnętrznych … jest najlepszym oddziałem dydaktycznym, na którym byłam przez 3 lata nauki na WUMie. Wszyscy asystenci, z którymi miałam zajęcia byli dobrze przygotowani, przekazali nam umiejętności praktyczne i teoretyczne. Do tego stopnia spodobała mi się atmosfera na tym oddziale, że chciałabym odbyć tam staż. Atmosfera na tym oddziale jest świetna, a wszyscy lekarze chętni do przekazywania swojej wiedzy. Mam nadzieję, że ten komentarz trafi do kogoś z oddziału, gdyż uważam że należą im się duże pochwały”

„To chyba najlepiej zorganizowane zajęcia na całych studiach. Na pierwszych zajęciach dostaliśmy rozpiskę zajęć, kartkę do zbierania zaliczeń. Na większości zajęć nabywaliśmy umiejętności praktyczne. Na pewno zajęcia w centrum symulacji były bardzo ciekawe i wartościowe"

b) odpowiedniej formy i sposobu prowadzenia zajęć

„Dużą zaletą zajęć było praktyczne podejście do tematu - krótkie seminaria omawiające najważniejsze rzeczy w obrębie zagadnienia, wymagające aktywnego udziału studentów"

„Przyjemne seminaria - poruszone najważniejsze kwestie (reszta do doczytania w podręczniku zakładowym) zmieszczone w krótkim czasie - można było wysłuchać z uwagą do końca"

„Treści przekazywane na ćwiczeniach jak i na wykładach bardzo pomogły mi w nauce. Informacje zostały przekazane w zrozumiały i jasny sposób. Na wszelkie pytania i wątpliwości zawsze dostawałam odpowiedź"

c) zaangażowania osób prowadzących zajęcia, ich podejścia do studentów

„Cały zakład na 5, bardzo dobrze zrobione seminaria, ciekawie przedstawione nawet trudne tematy, zaangażowanie w jak najlepsze przeprowadzenie zdalnych zajęć"

d) wysokiej jakości materiałów i pomocy dydaktycznych

Problemy dotyczące zajęć

Studenci licznie odpowiadali na pytanie *„...które aspekty zajęć wymagają poprawy, na co warto położyć większy nacisk?"*. W swoich wypowiedziach zwracali uwagę m.in. na następujące czynniki obniżające - w ich opinii - jakość kształcenia i wartość merytoryczną ocenianych zajęć:

a) niespójna konstrukcja zajęć i niewłaściwe ich prowadzenie

„Błagam zmniejszcie ilość materiału. Jest ona nieludzko duża. (...) Czuję się przeładowany informacjami. Po napisanych kolokwiach odniosłem wrażenie, że więcej punktów zdobędę zapamiętując wszystkie eponimy z książki, aniżeli logicznie zrozumiem koncepty główne patologii.."

„... Ciężko jest odróżnić seminaria od wykładów, bo wyglądały tak samo..."

„... Wszystko zwieńczone absurdalnie trudnym kolokwium z pytaniami, których jedynym celem jest udowodnienie studentowi, że nic nie umie. (...)Jest za to uczenie się na pamięć kompletnie nieprzydatnych informacji. Efekt jest taki, że student kończy przedmiot i tak naprawdę nie ma pojęcia o czym on był. Jedynym wygranym jest autorka kolokwium, która pęka z dumy, że stłamsiła kolejny rocznik."

„Od wieków wiadomo, że WUM = slajdoza, ale sugeruję zamiast nawalania długimi prezentacjami na wykładach oraz na ćwiczeniach zrobić skrypt online modyfikowany co roku gdzie wszelkie treści byłyby w lepszy sposób przekazane studentom a nie przez długie, nudne prezentacje. w których trzeba się doszukiwać wartościowych informacji. Na ćwiczeniach można wtedy skrócić czas na samo powtórzenie najważniejszych kwestii każdego zagadnienia streszczonych w max KILKUNASTU wartościowych slajdach."

„Zajęcia niepotrzebne, poza kilkoma wyjątkami były bardzo nudne. Połowa zajęć polegała na szukaniu prowadzącego. Niewspółmierne do egzaminu końcowego - nie przygotowały mnie do egzaminu"

b) zła organizacja zajęć

„Ćwiczenia w większości ciężko nazwać ćwiczeniami, gdyż bardziej przypominały one wykład. Jedyne prawdziwe ćwiczenia, które mieliśmy, to 1,5h zajęć z USG, które prowadzone były przez asystenta nie mającego zajęć ze studentami, przez co bardziej wyglądało to jak zabawa w przykładanie głowicy w różne miejsca niż nauka tego, co obrazujemy i jak najlepiej to zobrazować wykorzystując funkcje aparatu USG. Ponadto zostaliśmy podzieleni na dwie podgrupy w obrębie grupy dziekańskiej i gdy jedna podgrupa miała ćwiczenia, druga siedziała 1,5h bezczynnie czekając na swoją kolej, gdyż nie było więcej dostępnych asystentów. Myślę, że gdyby nie dzień zajęć w siedzibie Siemens, ten blok ćwiczeniowy byłby w dużej mierze stratą czasu i pokazem kiepskiej organizacji oraz braku szacunku do studentów."

„Grupy kliniczne w Szpitalu … liczyły po 7-8 osób. W takich warunkach nie da się komfortowo uczyć, szczególnie że na ćwiczenia przeznaczono niewiele czasu"

„None of the 10 lectures were done in the winter semester, that was scheduled to happen at UCS. I am really disappointed and annoyed, every time we go to the class and no one is there. Apparently this isn't the first year that happened. I pay a lot of my studies, and as far as I know, doctors get paid the most for lectures. There were questions regarding the lecture topics on the exam yet none were done. The department desperately needs better organization"

c) nieobecność nauczycieli/opiekunów w trakcie zajęć, spóźnianie się nauczycieli na zajęcia,

„Asystenci unikali studentów, nie przychodzili na seminaria i ćwiczenia, wielokrotnie studenci musieli się udać do sekretariatu, żeby stamtąd zadzwonili do asystenta. Studentom nie pokazali narzędzi chirurgicznych, nie zostały zorganizowane zajęcia poświęcone nauce szycia chirurgicznego. Studenci skończyli blok faktycznie bez żadnej

wiedzy praktycznej, bo wpuścili nas może raz lub dwa na zabieg przez to, że oddział był zamieniany na covidowy.."

„... brakuje asystentów. Czasem grupa musiała pracować samodzielnie na trenażerze z tego powodu"

d) warunki, w jakich odbywały się zajęcia

„Brak szatni dla studentów uniemożliwiał przebieranie się w scrubsy, wiele osób nosiło jedynie fartuchy na codzienne ubrania. Uważam, że powinno być udostępnione pomieszczenie, gdzie studenci mogą się przebrać"

„... gdyby na sali była jakaś klimatyzacja która by działała i była uruchomiona, to może większość studentów nie zasypiałaby z braku tlenu, a przy -15stopniach albo wietrznej pogodzie nie bardzo można otworzyć okna, żeby dostarczyć tlen"

„niestety godziny trwania zajęć (17.00-19.15), warunki (ciasna, duszna sala) i forma (prezentacje po 140 slajdów) nie sprzyjają przyswajaniu wiedzy"

„Zajęcia mogłyby się odbywać nie w piwnicach, tak żeby w sali było światło dzienne, szczególnie że zajęcia odbywały się rano. ..."

„zajęcia dla naszej grupy były prowadzone w miesiącach zimowych, mimo tego nie było włączone ogrzewanie; zdarzyła się sytuacja otwartego przez całą noc okna; studenci byli zmuszeni spędzać czas seminariów w okryciach wierzchnich, co nie pomogło w przyswojeniu informacji"

„siedzenie w składziku"

e) niewłaściwa, zła, stresująca atmosfera w trakcie zajęć mająca wpływ na skuteczne nauczanie

„Na zajęciach w klinice czułam się, jakbym wróciła do szkoły podstawowej - nie wolno nam było pić wody ani skorzystać z toalety w trakcie seminarium. Żaden inny oddział, czy dorosłych, czy dziecięcy, tak nas nie traktował"

„Najgorsze zajęcia w tym roku, okropna atmosfera. Nie rozumiem dlaczego ktoś (cały zespół kliniki) pracuje ze studentami skoro tego nie lubi"

f) rozbieżność między treściami przekazywanymi w trakcie zajęć a zakresem wiedzy wymaganej na egzaminie/zaliczeniu

„Do poprawy: materiały wymagane do zdania egzaminu. Egzamin był zbyt trudny, ponieważ ani książka ani materiały e-learningowe nie były wystarczające do zdania"

„Organizacja w tym zakładzie to masakra, udostępnione wcześniej wymagania do kolokwium zmieniano kilka razy również na kilka dni prze."

„Materiały i zakres obowiązujący do egzaminu nie był jasno podany, co ewidentnie widać w wynikach egzaminu”

„…te zajęcia były największym rozczarowaniem tego roku. wygórowany poziom zaliczeń w ogóle nie był kompatybilny do poziomu prowadzonych zajęć”

g) mała dostępność środków ochrony osobistej, nieprzestrzeganie zasad bhp

„stosowanie rękawiczek spotykało się ze zdziwieniem lekarzy”

„zdziwienie lekarza kiedy studenci chcieli badać pacjenta w rękawiczkach”

h) niejasne, niekonsekwentnie stosowane i/lub niejednolite zasady oceniania studentów, nieznane kryteria oceniania, ich zmiana w trakcie semestru oraz problemy z tym związane

„… niejasne są zasady zaliczeń z prowadzącymi - każdy prowadzący ma inne wymagania i brakuje spójności w tym czego trzeba się nauczyć na konkretne zaliczenie”

i) niska jakość, ograniczona dostępność materiałów i pomocy dydaktycznych

„ … Słabej jakości prezentacje, rozpikselowane zdjęcia, schematy bez podpisów i powtórzenia treści o niskiej wartości klinicznej to elementy, które wymagają poprawy.”

„… Autor/autorzy prezentacji powinni śmiało wydać publikację “jak nie robić prezentacji”. Wygląda to tak jakby pacjent z gonitwą myśli postanowił przelać je na powerpointa. Dodam że asystenci sami nie potrafili wyjaśnić “co autor miał na myśli”

„Można bardziej zadbać o higienę preparatów”

„Materiały dydaktyczne udostępnione na platformie e-learningowej zostały przygotowane niestarannie, były chaotyczne, przez co ich wartość dydaktyczna była znikoma. Egzamin obejmował zagadnienia wykraczające poza udostępnione materiały dydaktyczne oraz podręcznik”

Komentarze dotyczące nauczycieli akademickich

Ponad 900 wypowiedzi opisowych studentów WUM dotyczy osób prowadzących zajęcia. Zdecydowanie przeważały komentarze pozytywne, które stanowiły ok. 80% wszystkich komentarzy. W roku akademickim 2021/2022 studenci wpisali w swoich ankietach łącznie 927 komentarzy dotyczących nauczycieli. Zdecydowana większość uwag odnosi się do osób prowadzących zajęcia, choć niektóre dotyczą również samych zajęć, ich zawartości merytorycznej, organizacji i problemów z tym związanych. Blisko 61% opinii lub komentarzy sformułowali studenci Wydziału Lekarskiego. Łącznie wpisali ich 564**.** Respondenci najczęściej wypowiadali się na temat nauczycieli budzących szacunek i uznanie, posiadających ogromną wiedzę oraz umiejętność jej przekazywania. Z punktu

widzenia oceny i poprawy jakości kształcenia w Uczelni, istotnym jest zidentyfikowanie zarówno słabych, jak i mocnych stron ocenianych nauczycieli.

Pozytywne opinie dotyczące nauczycieli

Pozytywne opinie dotyczące nauczyciela akademickiego były wyrażane przez większość studentów i dotyczyły:

a) cech dobrego dydaktyka;

   Studenci zwracali uwagę na szeroką wiedzę i umiejętność jej przekazywania, przygotowanie do zajęć, rzetelność, zaangażowanie, entuzjazm, otwartość i dostępność dla studentów, chęć udzielania wyjaśnień i tłumaczenia niezrozumiałych elementów zajęć, umiejętność zainteresowania wykładanym przedmiotem, sprawiedliwość oceniania.

b) cech osobowych;

   Ankietowani zwracali uwagę na kulturę osobistą, empatię, życzliwość, wyrozumiałość, poczucie humoru, otwartość, szacunek do studentów, pacjentów i współpracowników, charyzmę.

Negatywne komentarze dotyczące nauczycieli

W swoich uwagach krytycznych, wyrażanych przez pojedyncze osoby, studenci sygnalizowali:

a) niskie kompetencje merytoryczne pojedynczych osób prowadzących zajęcia, niską zawartość merytoryczną prezentownych materiałów dydaktycznych;
b) niedostateczne przygotowanie i umiejętności dydaktyczne, organizacyjne nauczycieli akademickich;
c) niewielkie zainteresowanie niektórych nauczycieli prowadzonymi zajęciami;
d) niepunktualność i/lub nieobecność nauczycieli na zajęciach;
e) brak szacunku do studentów, pacjentów, współpracowników – wyrażane werbalnie;
f) wprowadzanie atmosfery strachu, stresu na zajęciach;
g) seksizm, ocena studentów ze względu na ich wygląd, pochodzenie, głoszenie swoich poglądów (w tym politycznych).

Komentarze studentów English Division

Studenci English Division zamieścili w swoich ankietach 74 komentarze, 35 z nich dotyczyło zajęć, w których uczestniczyli badani (w tym swoje komentarze wpisało 29 studentów 6-year programme), a 39 komentarzy dotyczyło nauczycieli, którzy te zajęcia prowadzili (w tym 28 studentów 6-year programme).

Komentarze sklasyfikowano jako:
- pozytywne (chwalące zajęcia lub nauczyciela),
- negatywne (podkreślające niezadowolenie z pracy nauczyciela lub przebiegu zajęć),
- mieszane (chwalące pewne aspekty, lecz krytykujące inne).

Wśród komentarzy dotyczących zajęć zdecydowaną **większość stanowiły opinie pozytywne,** ogólnie dobrze oceniające zajęcia (sprowadzały się one do jednego słowa: good lub okay).

Opinie negatywne stanowiły zdecydowaną mniejszość i skupiały się na:

- złej organizacji kursu (planowane zajęcia w ogóle się nie odbyły, zmiana zasad zaliczenia po odbytych zajęciach/niejasne zasady zaliczenia; podanie sylabusa i jakichkolwiek materiałów krótko przed egzaminem; niesprawdzenie części pytań, bo brak było klucza odpowiedzi; kiepskie tłumaczenie pytań z języka polskiego; odwoływanie zajęć; pytania egzaminacyjne obejmujące materiał, jakiego nie było na zajęciach/w dostępnych podręcznikach; brak wyznaczonych na stałe asystentów do prowadzenia zajęć, co skutkowało prowadzeniem ich przez przypadkowe osoby; zalecanie nadmiernie szczegółowego podręcznika, trudnego do zrozumienia nawet dla rodzimych użytkowników języka angielskiego; niezapewnienie pacjentów podczas zajęć klinicznych);
- mało praktycznym, nieprzydatnym dla przyszłego lekarza charakterze zajęć;
- nieprzyjaznym, stresującym stosunku prowadzących do studentów.

Wśród komentarzy dotyczących nauczycieli zdecydowaną większość stanowią opinie pozytywne. Studenci ED podkreślali:

- uprzejmość, szacunek, dobre nastawienie do studentów, pasję nauczania;
- zapewnienie odpowiedniej ilości pacjentów na zajęciach klinicznych;
- umiejętne połączenie wiadomości teoretycznych z praktyką kliniczną;
- omawianie zagadnień/przeprowadzanie ćwiczeń pomijanych przez innych nauczycieli;
- tłumaczenie (na angielski) zagadnień z polskich podręczników;
- dobrej jakości prezentacje i handouty;
- podkreślanie, które zagadnienia są ważne;
- skuteczne przygotowanie do egzaminu.

Opinie negatywne stanowiły zdecydowaną mniejszość i zwracały uwagę na:

- nieuprzejmość, brak szacunku dla studentów, brak cierpliwości;
- stresującą atmosferę zajęć, nastawienie, że studenci się nie uczą;

- niejasne lub zmieniające się zasady zaliczenia;
- odmowę wglądu w karty odpowiedzi, pomimo że jest to prawo studentów;
- faworyzowanie mężczyzn;
- częste spóźnienia.

Opinie mieszane podkreślały generalnie dobrą jakość nauczania, ale krytykowały:

- spóźnianie się, nieobecność lub wcześniejsze wychodzenie prowadzących;
- brak pokrycia części zagadnień egzaminacyjnych w podręcznikach/na zajęciach;
- powoływanie się na zagadnienia w podręczniku, podczas gdy tam ich nie ma;
- problemy organizacyjne zakładu, zbyt liczne grupy ćwiczeniowe.

Podsumowanie

Należy zwrócić uwagę na co najmniej kilka czynników, które miały istotny wpływ na ocenę i odbiór wyników omawianej edycji badania.

Zmiana struktury organizacyjnej Uczelni oraz wyłonienie nowych wydziałów powoduje znaczne ograniczenie możliwości porównywania zebranych w ostatniej edycji badania wyników z wynikami z lat poprzednich. Informacje zebrane w trakcie edycji 2021/2022 stanowić będą kontynuację procesu zapoczątkowanego rok wcześniej, kiedy to nastąpiły wspomniane wyżej zmiany. Poza tym za sprawą sytuacji epidemiologicznej jeszcze nie wszystkie zajęcia mogły zostać przeprowadzone tak, jak miało to miejsce przed pandemią. Znaczący wpływ na odbiór wyników może mieć fakt wzrostu zakażeń Covid-19 pod koniec 2021 roku. W tym czasie uległa zmianie forma realizacji części zajęć czy też zaliczeń przedmiotów. Wzrosła różnorodność metod przekazywania wiedzy studentom. Wprowadzenie na szeroką skalę, stosowanych dotychczas jako uzupełnienie tradycyjnych metod nauczania, środków nauki na odległość (zajęcia on-line), wywarło duży wpływ na postrzeganie i ocenę przez studentów zarówno zajęć, jak i nauczycieli te zajęcia prowadzących. Nowe metody nauczania wymusiły w bardzo wielu przypadkach konieczność nauczenia się i przyswojenia przez nauczycieli akademickich nowych umiejętności i nabrania biegłości w ich stosowaniu. Z drugiej strony również studenci musieli zmienić swoje nawyki i przyzwyczaić się do nowych realiów funkcjonowania w ramach Uczelni. Wprowadzenie nowych zasad nauczania, które nastąpiło na przełomie marca i kwietnia 2020 roku, mogło mieć istotny wpływ na oceny studentów dotyczące zarówno zajęć, w których uczestniczyli, jak również nauczycieli akademickich, którzy te zajęcia prowadzili. W szczególności miało to wpływ na oceny nauczycieli akademickich, z którymi bezpośredni kontakt był mocno ograniczony, co znalazło wyraz w wielu wypowiedziach studentów. Często pojawiała się informacja o trudnościach

związanych z rzetelną oceną niektórych aspektów pracy nauczycieli, z którymi kontakt był bardzo ograniczony. Kolejnym, bardzo istotnym elementem mającym wpływ na jakość oraz ilość zebranych danych, był fakt przeniesienia całego systemu ankietowania opinii studentów na platformę Bazus. W trakcie wypełniania ankiet część studentów miała problem z dostępem przez tę platformę. Ponadto przy przygotowywaniu zbiorczej oceny ankiet zespół sporządzający raport miał istotną trudność z otrzymaniem od firmy zarządzającej platformą Bazus danych niezbędnych do tworzenia raportu.

Bardzo istotnym faktem mającym wpływ na postrzeganie całego procesu zbierania danych jest udostępnienie studentom oraz nauczycielom akademickim nowej możliwości w postaci aplikacji mobilnej adWUM. Aplikacja ta umożliwia przeglądanie na bieżąco zgromadzonych danych. Jest dostępna bezpłatnie w sklepach Google Play oraz Appstore. Logowanie do aplikacji odbywa się danymi, jakie są używane do logowania w SSL. Dzięki aplikacji każdy nauczyciel może dodać trzy pytania do ankiety oceny własnych zajęć. Niestety, w roku akademickim 2021/2022 występowały spore trudności techniczne w logowaniu się do aplikacji mobilnej, co może mieć istotny wpływ na liczbę uczestników ankiet.

Rekomendacje

Z punktu widzenia jakości kształcenia istotna jest szczegółowa analiza wypowiedzi opisowych studentów na poziomie wydziałowym i poszczególnych jednostek w celu zidentyfikowania przyczyn wysokiej lub niskiej oceny poszczególnych zajęć i nauczycieli oraz podjęcia stosownych działań doskonalących.

7. Analiza ankiety studenckiej oceniającej warunki studiowania

Celem ankiety jest zebranie opinii na temat warunków studiowania w Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, w tym wsparcia oferowanego studentom (m.in. pracy Dziekanatów i sekretariatów, infrastruktury, biblioteki, informacji dla studentów itp.) oraz wykorzystanie zebranych opinii do analizy, oceny i poprawy jakości warunków studiowania na poziomie uczelnianym i wydziałowym.

Wyniki ankiety służą między innymi do:

a) identyfikacji elementów wpływających na ocenę warunków studiowania w WUM;
b) identyfikacji mocnych i słabych stron warunków studiowania, w tym wsparcia oferowanego studentom;
c) identyfikacji potrzeb i oczekiwań studentów w odniesieniu do warunków studiowania;
d) podjęcia wymaganych, instytucjonalnych działań doskonalących.

Edycja ankiety obejmuje jeden rok akademicki i jest przeprowadzana w formie elektronicznej (on-line) za pośrednictwem indywidualnych kont studenckich w systemie Wirtualny Dziekanat (WD). Ankieta jest dostępna w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej (dla studentów English Division) oraz anonimowa. Udział w ankiecie jest dobrowolny.

Ankieta składa się z obowiązkowej metryczki oraz 12 bloków tematycznych:

a) Zajęcia adaptacyjne (blok pytań dla studentów I roku);
b) Dziekanat;
c) Sekretariat zakładu, kliniki, katedry;
d) Infrastruktura;
e) Biuro Spraw Studenckich;
f) Prawa studenta;
g) Biblioteka Główna WUM (CBI);
h) Organizacje studenckie;
i) Strona Internetowa wydziału/dziekanatu;
j) Strona Internetowa Uczelni + informacje dla studentów;
k) Wirtualny Dziekanat;
l) Akademik.

Studenci mogli odpowiedzieć na wszystkie lub wybrane pytania zamknięte ze wszystkich lub wybranych bloków tematycznych, jak również udzielić dodatkowych komentarzy opisowych odnoszących się do tematyki każdego bloku. W skali Uczelni zgłoszono **dziesięć razy mniej przypadków niewłaściwej postawy wobec studentów** w roku akademickim 2021/2022.

Charakterystyka respondentów

W badaniu wzięło udział 537 studentów WUM. W porównaniu z ubiegłym rokiem **liczba uczestników badania zmalała**. Co trzeci respondent (34%) to student Wydziału Lekarskiego. Biorąc pod uwagę formę studiowania należy stwierdzić, że studenci studiów stacjonarnych stanowili blisko 89% wszystkich uczestników badania, studenci studiów niestacjonarnych (d. zaocznych) – nieco ponad 9% uczestników ostatniej edycji badania, a studenci studiów niestacjonarnych (dawniej wieczorowych) to niespełna 2% respondentów WUM.

Ocena pracy dziekanatów

W tegorocznej edycji ankiety **dziekanat WL uplasował się na 3 miejscu** w ocenie jego funkcjonowania. Oceny dla WL w porównaniu do średniej dla WUM: 16% oceniło pracę dziekanatu WL bardzo dobrze (średnia dla WUM 15%), 47% dobrze (WUM 42%), średnio

27% (WUM 29%), 6% raczej źle (WUM 10%), w zeszłym roku te oceny dla WL wynosiły odpowiednio: 8% bardzo dobrze, 41% raczej dobrze, 35% średnio, 14% raczej źle. **Średnia ocena pracy dziekanatu (w skali od 1 do 5) wyniosła 3,66 (średnia dla WUM – 3,54) i jest ona wyższa niż w ubiegłym roku akademickim (3,36).**

58% respondentów uznało godziny pracy dziekanatu za dopasowane (dla WUM 44%), 62% przyznało, iż pracownicy są dostępni w godzinach pracy (54% dla WUM), taki sam odsetek dotyczył pytania o sprawność załatwienia spraw w dziekanacie, 68% respondentów uznało, że pracownicy udzielają wyczerpujących informacji (WUM 59%). Jest to **bardzo duży wzrost na korzyść** w porównaniu do roku poprzedniego odpowiednio – 46%, 41%, 40% i 46%.

Komentarze studentów, podobnie jak miało to miejsce w ubiegłych latach, odnosiły się do relacji student – pracownik dziekanatu, w tym m.in. opisywały niewłaściwy stosunek pracowników dziekanatów do studentów, brak kompetencji pracowników dziekanatów oraz trudności w załatwianiu spraw.

Ocena planów zajęć

76% badanych studentów WL pozytywnie oceniło swój plan zajęć (odpowiedzi „bardzo dobry" i „raczej dobry") ze średnią oceną (w skali 1-5) – 3,87. Jest to **najwyższa średnia** w skali Uczelni spośród wszystkich wydziałów (średnia dla WUM – 3,49), jednym słowem **wydziałowy plan zajęć został oceniony najlepiej ze wszystkich wydziałów**.

Ocena Wirtualnego Dziekanatu

Obecna forma systemu Wirtualnego Dziekanatu jest **funkcjonalna tylko dla 50% respondentów** WL (odpowiedzi „ zdecydowanie tak" i „raczej tak") ze średnią oceną 3,15. Jest to niższy wynik niż średnia ocena w skali całej Uczelni (3,25). Wskazywane przez studentów problemy dotyczyły: małej przejrzystości informacji, braku aktualizacji informacji, zapisów na fakultety, trudności w użytkowaniu systemu za pomocą urządzeń mobilnych. Najważniejszą, podobnie jak miało to miejsce rok wcześniej, funkcjonalnością, jakiej studenci oczekują od Wirtualnego Dziekanatu, jest umieszczenie w nim planu zajęć oraz informacji o miejscu, w którym będą się one odbywały. Studenci postulują ponadto wprowadzenie elektronicznego indeksu jako jedynej formy dokumentu gromadzącego informacje o toku studiów oraz umieszczanie na WD listy obecności na zajęciach.

Ocena Biura Spraw Studenckich (BSS)

59% studentów WL oceniło dostępność BSS dobrze (odpowiedzi „bardzo dobrze", „raczej dobrze") ze średnią oceną 3,66 (ocena wyższa niż średnia WUM – 3,47). Najwyżej spośród respondentów całego WUM przez studentów WL została oceniona terminowość załatwiania

spraw przez BSS – średnia ocena 3,65 (średnia w skali całej Uczelni – 3,51). Również najwyżej przez studentów WL w porównaniu do innych wydziałów został oceniony stosunek pracowników BSS do studentów – średnia ocena 3,70 (średnia dla WUM – 3,48) oraz zrozumiałość informacji zamieszczanych na stronie i w gablotach – średnia 3,59 (średnia dla WUM – 3,45). Tylko 3% studentów WL napotkało problemy przy załatwianiu spraw w BBS (najniższy odsetek spośród wszystkich wydziałów WUM, średnia dla WUM – 6%).

Ocena sekretariatów jednostek dydaktycznych

Odsetek studentów **pozytywnie oceniających pracę sekretariatów WL wzrósł** w stosunku do roku poprzedniego (średnia 4,14 vs 3,88), ze średnią dla całego WUM wynoszącą 3,75. Większość studentów podało, że pracownicy potrafili udzielić wyczerpujących informacji, w sekretariacie sprawy załatwiane są sprawnie, pracownicy byli dostępni w godzinach przyjęć studentów oraz że godziny pracy sekretariatu są dopasowane do ich grafiku zajęć.

Ocena opiekuna roku

Około 77% studentów WUM, którzy wzięli udział w badaniu wie, kto jest opiekunem ich roku. Znajomość opiekuna roku jest zróżnicowana i zależy od wydziału. **Tylko 67% respondentów WL odpowiedziało twierdząco na pytanie**. Jest to najniższy wynik wśród wszystkich wydziałów WUM.

Ocena Biblioteki Głównej WUM

Respondenci oceniali Bibliotekę Główną odnośnie: przypominania o przekroczonych terminach, wypożyczeń, jakości obsługi, uprzejmości obsługi, dostępu do komputerów możliwości rezerwacji książek on-line oraz dostępu do elektronicznych wersji księgozbioru. **Uprzejmość obsługi została wysokooceniona** przez studentów WL – średnia 3,95 (średnia dla całego WUM – 3,74), jakość obsługi – 4,09, był to najwyżej oceniony parametr spośród wszystkich wydziałów (średnia dla całego WUM – 3,88). Średnie oceny CBI pod względem dostępu do elektronicznych wersji księgozbioru również ocenione były wysoko w aspekcie wszystkich wydziałów WUM (dla WL średnia – 3,71, dla WUM ogółem – 3,58). W odniesieniu do reszty ocenianych parametrów respondenci WL ocenili je powyżej średniej ocen dla całego WUM.

8. Analiza sprawności kształcenia i uzyskanych efektów uczenia się studentów polskojęzycznych

a. Średnie ocen uzyskanych z egzaminów (studenci polskojęzyczni)

Analizę przeprowadzono na podstawie:

- danych z roku akademickiego 2021/2022 dostępnych w systemie Bazus,
- porównano w/w dane z tymi opisującymi rok 2020/2021 oraz 2019/2020.

Celem analizy było monitorowanie osiąganych przez studentów efektów kształcenia w zakresie poszczególnych przedmiotów. Wyniki analizy przedstawiono poniżej.

I rok

Anatomia prawidłowa – średnia ocen 2,88 (porównywalna do poprzedniego roku – 2,85, znacznie niższa niż w roku 2019/2020 – 3,48). Egzaminu nie zdało w pierwszym terminie 45,1% przystępujących, w III terminie – 26 osób (4,3%). **Histologia z embriologią** – średnia ocen 3,60 (nieznacznie niższa w porównaniu do poprzedniego roku – 3,79 oraz do 2019/2020 roku – 3,98). Egzaminu nie zdały w I terminie 62 osoby (10,3%), w III terminie – 7 osób (1,0%).

II rok

Średnia ocen z **biochemii z elementami chemii** – 3,78 (porównywalna do poprzedniego roku akademickiego – 3,62, ale znacznie niższa niż w roku 2019/2020 – 4,27), egzaminu nie zdało w I terminie 50 studentów (7,8%), 6 – w III terminie (0,94%). Średnia ocen z **cytofizjologii** – 3,73 (znacznie niższa niż w roku poprzednim – 4,86 oraz w roku akademickim 2019/2020 – 4,35), egzaminu w I terminie nie zdało aż 78 studentów (12,3%), w III terminie 6 osób (0,94%). Średnia ocen z **fizjologii z patofizjologią** – 3,24 porównywalna do roku poprzedniego (3,27) i do roku 2019/2020 – 3,39, egzaminu nie zdało w I terminie 113 studentów (17,7%), w III – 3 (0,47%). Średnia ocen z **immunologii** – 3,28 (w poprzednim roku – 3,28, znacznie niższa w porównaniu do roku 2019/2020– 4,45), zdawalność egzaminu w I terminie wyniosła 73,0%, w III terminie nie zdało 19 (2,98%) studentów. Średnia ocen z **języka obcego** – 4,32 (niższa od średniej z zeszłego roku i roku 2019/2020 – odpowiednio 4,65 i 4,36), 12 studentów nie zdało egzaminu w I terminie (1,9%), jedna w drugim terminie (w poprzednim roku wszyscy zdali w I terminie). Średnia ocen z **parazytologii** – 3,79 (porównywalna do poprzedniego roku – 3,83, wyższa niż w 2019/2020 roku – 3,44), aż 27 (4,2%) studentów nie zdało egzaminu w pierwszym terminie, wszyscy zdali w trzecim terminie.

III rok

Średnia ocen z **farmakologii z toksykologią** – 3,37 (niższa w porównaniu do poprzedniego roku – 3,96 oraz do roku 2019/2020 – 3,92). Egzaminu w I terminie nie zdało 14,4% studentów, w III – 5 studentów (0,87% przystępujących). Średnia ocen z **genetyki** – 3,71 (znacznie niższa w porównaniu do poprzedniego roku – 4,38, porównywalna z rokiem 2019/2020 – 3,61). 26 studentów – 4,3% przystępujących – nie zdało egzaminu w pierwszym terminie. 1 osoba (0,17%) nie zdała egzaminu w III terminie. Średnia ocen z **mikrobiologii** – 3,50 (niższa niż w poprzednim roku – 3,78), 6,3% przystępujących zdało egzamin w I terminie, reszta zaliczyła przedmiot w II terminie. Średnia ocen z **diagnostyki laboratoryjnej** – 3,60 (niższa w porównaniu do poprzedniego roku i roku 2019/2020 – odpowiednio 3,80 i 3,93), zdawalność w I terminie wyniosła 89,7%, w II terminie – 10,3%. Średnia ocen z **patomorfologii** – 3,49 (niższa w porównaniu do poprzedniego roku – 3,88 i znacznie niższa niż w roku 2019/2020 – 4,73). Egzaminu w I terminie nie zdało aż 14,7% studentów, w III – 0,18% przystępujących.

IV rok

Średnia ocen z **chorób zakaźnych** – 4,06 (znacznie niższa niż w zeszłym roku – 4,71, porównywalna z rokiem 2019/2020 – 4,07), egzaminu w I terminie nie zdało 1,9% przystępujących – zdali w II terminie. Średnia ocen z **dermatologii z wenerologią** – 3,63 (znacznie niższa niż w zeszłym roku – 4,66 oraz w 2019/2020 – 3,99), zdawalność egzaminu w I terminie wyniosła 91,36%, jedna osoba nie zdała egzaminu w III terminie (0,18%) Średnia ocen z **laryngologii** – 4,04 (znacznie niższa w porównaniu do zeszłego roku oraz 2019/2020 – 4,63 i 4,62), zdawalność egzaminu w I terminie wyniosła 99,13%, pozostali przystępujący zdali w II terminie. Średnia ocen z **radiologii –** 4,26 (porównywalna do zeszłego roku – 4,22), zdawalność w I terminie wyniosła 97,41%. Średnia ocen z **urologii** – 4,10 (również niższa niż w zeszłym roku – 4,55, porównywalna z rokiem akademickim 2019/2020 – 4,19), 2,9% studentów nie zdało egzaminu w I terminie, wszyscy studenci zdali egzamin w II terminie; w poprzednim roku akademickim zdawalność egzaminu w I terminie wynosiła 100%.

V rok

Zdawalność egzaminu z **anestezjologii i intensywnej terapii** wyniosła 99,8%, egzaminu w III terminie nie zdał 1 student. Zdawalność egzaminu z **neurologii** wyniosła również 99,8%, 1 student nie zdał w III terminie. Egzamin z **onkologii** zdało w I terminie 98,6% przystępujących, wszyscy zdali w II terminie. Zdawalność egzaminu z **ortopedii i traumatologii narządu ruchu** – 100% (99% w I terminie). Egzamin z **prawa i medycyny sądowej** zdało 100% przystępujących w I terminie. Egzamin z **okulistyki** zdało – 99% w I terminie, reszta przystępujących w II terminie.

VI rok

Średnia ocen z **pediatrii** – 4,34 (porównywalna z poprzednimi latami – 4,35 i 4,38), 10 osób nie zdało egzaminu w I terminie, wszyscy zdali w II terminie. Średnia ocen z **chirurgii** – 4,31 (wyższa w porównaniu do poprzedniego roku – 4,09, porównywalna z rokiem 2019/2020 – 4,39), 14 osób (2,4%) nie zdało w I terminie, wszyscy – w drugim terminie. Średnia ocen z **ginekologii i położnictwa** – 3,83 (zdecydowanie niższa niż w poprzednich latach – 4,48 i 4,42), 5,1% przystępujących nie zdało egzaminu w I terminie, 1 osoba (0,15% przystępujących) nie zdała egzaminu w III terminie. Średnia ocen z **medycyny rodzinnej** – 4,52 (wyższa w porównaniu do poprzedniego roku – 4,16, niższa niż w 2019/2020 – 4,75), 100% studentów zdało w I terminie. Średnia ocen z **chorób wewnętrznych** – 4,39 (porównywalna do poprzedniego roku – 4,32, niższa niż w 2019/2020 – 4,75). Zdawalność egzaminu w I terminie wyniosła 96,9%, 3 osoby (0,47% przystępujących) nie zdały egzaminu w III terminie. Średnia ocen z **medycyny ratunkowej** – 4,39 (niższa niż w poprzednich latach – 4,95 i 4,97), wszyscy studenci zdali w I terminie. Średnia ocen z **psychiatrii** – 4,62 (nieznacznie wyższa w porównaniu do poprzednich lat – 4,56 i 4,29), wszyscy zdali w I terminie.

Podsumowanie

1. Nadal utrzymuje się wieloletnia tendencja, iż najniższą średnią ocen z przedmiotu uzyskują studenci I roku studiów na kierunku lekarskim – z **anatomii prawidłowej.** Należy podkreślić należy, że w analizowanym roku średnia ocen z anatomii była porównywalna do ubiegłego roku, ale znacznie niższa niż w pierwszym roku pandemii.
2. Ponad 10% osób nie zdało **histologii z embriologią w I terminie**, a **anatomii prawidłowej** - 45%.
3. Średnia ocen z **biochemii z elementami chemii** i z **immunologii** była porównywalna do roku poprzedniego, ale znacznie niższa niż w pierwszym roku pandemii.
4. Znacznie pogorszyła się średnia ocen z **cytofizjologii** w stosunku do obu lat poprzednich.
5. Średnia ocen z **genetyki** była ponownie znacznie niższa w porównaniu do poprzedniego roku, porównywalna z pierwszym rokiem pandemii.
6. Średnia ocen z **patomorfologii** utrzymywała się na znacznie niższym poziomie w porównaniu do pierwszego roku pandemii.
7. Średnia ocen z **chorób zakaźnych** była znacznie niższa niż w zeszłym roku, podobnie średnia ocen z **dermatologii z wenerologią,** z **laryngologii** i z **urologii**. – czyli egzaminy IV roku studiów.
8. Egzaminy V roku studiów zdawane były w większości w I terminie.

9. Średnia ocen z **ginekologii i położnictwa** była zdecydowanie niższa niż w poprzednich latach, zaś chirurgii wyraźnie wyższa.
10. Zwraca uwagę fakt, iż w stosunku do pierwszego roku pandemicznego, gdy egzaminy odbywały się zdalnie, w kolejnym roku egzaminów przeprowadzanych stacjonarnie średnia ocen uległa obniżeniu z wielu przedmiotów klinicznych.

Przeprowadzona analiza wskazuje na prawidłową realizację zakładanych efektów kształcenia. Rekomendujemy przeprowadzenie szczegółowej analizy uzyskiwania niższych ocen z poszczególnych przedmiotów przedklinicznych i klinicznych.

b. Zdawalność egzaminów (studenci polskojęzyczni)

I rok

Zdawalność egzaminów z **anatomii prawidłowej** oraz **histologii z embriologią** wyniosła odpowiednio 93,0% i 97,3%. Egzaminu nie zdało: 26 osób (anatomia prawidłowa) oraz 6 osób (histologia z embriologią). W I terminie znacznie wyższy odsetek zdawalności uzyskano z **histologii z embriologią** (89,7%) w porównaniu do **anatomii prawidłowej** (54,9%). Zdawalność egzaminu z **histologii z embriologią** w roku akademickim 2021/2022 była niższa niż w poprzednim roku (97,3% vs 99,7%). Zdawalność egzaminu z **anatomii prawidłowej** w roku 2021/2022 była również niższa (93,0% vs 99,04%).

II rok

Zdawalność egzaminów z **parazytologii i języków obcych** wyniosła 100%, **biochemii z elementami chemii** i **cytofizjologii** wyniosła 98,8%. Egzaminu z **immunologii** nie zdało 2,98%, zaś **fizjologii z patofizjologią** – 0,47% przystępujących.

III rok

Zdawalność egzaminów z **mikrobiologii** oraz **diagnostyki laboratoryjnej** wyniosła 100%. Egzaminu z **farmakologii z toksykologią** nie zdało 0,87% przystępujących, zaś z **patomorfologii** i **genetyki** – 0,18%.

IV rok

Zdawalność egzaminów z **chorób zakaźnych, laryngologii, radiologii** oraz **urologii** wyniosła 100%. Takie same wyniki charakteryzowały poprzedni rok akademicki. Egzaminu z **dermatologii z wenerologią** nie zdała 1 osoba (0,18% przystępujących).

V rok

Zdawalnośc egzaminów z **ortopedii i traumatologii narządu ruchu, prawa i medycyny sądowej, onkologii** oraz **okulistyki** wyniosła 100%. Zdawalność egzaminu z **anestezjologii i**

intensywnej terapii oraz **neurologii** wyniosła odpowiednio 99,8%, podobnie jak w ubiegłym roku.

VI rok

Zdawalność egzaminów z **pediatrii, chirurgii, medycyny rodzinnej, chorób wewnętrznych, medycyny ratunkowej** i **psychiatrii** była 100%. Podobne wyniki uzyskano w roku akademickim 2020/2021. Zdawalność egzaminu z **ginekologii i położnictwa** oraz **chorób wewnętrznych** wyniosła odpowiednio 95,0% i 96,6%.

Tabela 17. Zdawalność egzaminów na kierunku lekarskim w roku akademickim 2021/2022

Kierunek Lekarski															
Rok studiów	Przedmiot	Liczba studentów na roku	2021/2022												
			Liczba studentów przystępujących do egzaminu			Liczba (odsetek) studentów, która zdała egzamin						Podsumowanie zdawalności			
			I termin	II termin	III termin	I termin		II termin		III termin		Zdało		Nie zdało	
I	Anatomia prawidłowa	631	607	266	107	333	**54,9%**	152	57,1%	81	76%	566	**93,0%**	26	4,30%
	Histologia z embriologią	631	600	58	9	538	**89,7%**	44	75,9%	2	22%	584	**97,3%**	6	1,00%
II	Biochemia z elementami chemii	638	638	49	13	588	**92,2%**	35	71,4%	7	54%	630	**98,8%**	6	0,94%
	Cytofizjologia	638	636	78	12	558	**87,7%**	66	84,6%	6	50%	630	**98,8%**	6	0,94%
	Fizjologia z patofizjologią	638	638	112	0	525	**82,3%**	112	100,0%	0	0%	634	**99,4%**	3	0,47%
	Immunologia	638	638	171	34	466	**73,0%**	135	78,9%	13	38%	614	**96,2%**	19	2,98%
	Języki obce	638	635	12	1	623	**98,1%**	12	100,0%	1	100%	635	**100,0%**	0	0,00%
	Parazytologia	638	636	27	5	609	**95,8%**	22	81,5%	5	100%	636	**100,0%**	0	0,00%
III	Farmakologia i toksykologia	583	570	84	12	488	85,61%	72	85,71%	7	58,33%	567	99,12%	5	0,87%
	Genetyka	583	573	28	0	547	95,46%	28	100%	0	0%	575	99,83%	1	0,17%
	Mikrobiologia	583	568	37	2	531	93,49%	35	94,59%	2	100%	568	100,00%	0	0,00%
	Diagnostyka laboratoryjna	583	571	59	1	512	89,67%	59	100%	1	100%	572	100,00%	0	0,00%
	Patomorfologia	583	571	84	8	487	85,29%	76	90,48%	7	87,50%	570	99,82%	1	0,18%
IV	Choroby zakaźne	601	570	11	0	559	98,07%	11	100,00%	0	0,00%	570	100,00%	0	0,00%
	Dermatologia z wenerologią	601	579	42	8	529	91,36%	34	80,95%	7	87,50%	578	99,82%	1	0,18%
	Laryngologia	601	577	5	0	572	99,13%	5	100,00%	0	0,00%	577	100,00%	0	0,00%
	Radiologia	601	580	15	0	565	97,41%	15	100,00%	0	0,00%	580	100,00%	0	0,00%
	Urologia	601	575	17	0	558	97,04%	17	100,00%	0	0,00%	575	100,00%	0	0,00%
V	Anestezjologia i intensywna terapia	637	646	31	1	615	**95,2%**	6	19,4%	1	100%	645	**99,8%**	1	0,30%
	Neurologia	637	627	14	2	611	**97,4%**	12	85,7%	2	16,6%	626	**99,8%**	1	0,15%
	Onkologia	637	633	5	0	628	**98,6%**	5	100,0%	0	0%	633	**100,0%**	0	0,00%
	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	637	626	6	0	620	**99,0%**	6	100,0%	0	0%	626	**100,0%**	0	0,00%
	Prawo i medycyna sądowa	637	623	0	0	623	**100,0%**	0	100,0%	0	0%	623	**100,0%**	0	0,00%
	Okulistyka	637	623	6	0	617	**99,0%**	6	100,0%	0	0%	623	**100,0%**	0	0,00%
VI	Pediatria	642	630	9	0	621	**98,6%**	9	100,0%	0	0%	630	**98,6%**	0	0,00%
	Chirurgia	642	629	15	0	614	**97,6%**	15	100,0%	0	0%	629	**97,7%**	0	0,00%
	Ginekologia i położnictwo	642	631	25	7	599	**94,9%**	18	72,0%	6	86%	630	**95,0%**	1	0,15%
	Medycyna rodzinna	642	631	0	0	631	**100,0%**	0	0,0%	0	0%	631	**100,0%**	0	0,00%
	Choroby wewnętrzne	642	622	14	5	603	**96,9%**	9	64,3%	2	40%	619	**96,6%**	3	0,47%
	Medycyna ratunkowa	642	636	0	0	636	**100,0%**	0	0,0%	0	0%	636	**100,0%**	0	0,00%
	Psychiatria	642	634	0	0	634	**100,0%**	0	0,0%	0	0%	634	**100,0%**	0	0,00%

c. Sprawność kształcenia na kierunku lekarskim

I rok

Odsetek studentów promowanych wynosił 85,0%, jednocześnie 15,0% skreślono z listy studentów.

II rok

Odsetek studentów promowanych wynosił 97,85%, 0,78% powtarzało II rok studiów, natomiast 1,53% skreślono z listy studentów WUM.

III rok

Spośród 583 studentów rozpoczynających III rok, 568 ukończyło rok w teminie (97,48%). Odstetek studentów powtarzających III rok wyniósł 0,51%. Skreślono z listy 0,34% studentów.

IV rok

Spośród 601 studentów rozpoczynających IV rok, 98,16% (590 osób) ukończyło rok akademicki, 0,33% powtarzało rok, natomiast 0,15% skreślono z listy studentów.

V rok

Odsetek studentów promowanych na VI rok wyniósł 99,6% (635 osób). V rok powtarzało 0,15% studentów, taki sam odsetek został skreślony z list studenckich (0,15%).

Tabela 18. Sprawność kształcenia na kierunku lekarskim (studenci polskojęzyczni)

Rok studiów	Liczba studentów rozpoczynających rok	Liczba studentów kończących rok w terminie	Odsetek (%) studentów promowanych	Odsetek (%) studentów powtarzających rok	Odsetek (%) studentów skreślonych
I	677	574	85,00%	0	15,00%
II	652	638	97,85%	0,78%	1,53%
III	583	568	97,48%	0,51%	0,34%
IV	601	590	98.16%	0.33%	0.16%
V	637	635	99.6%	0,15%	0,15%
VI					
Razem					

d. Oceny na dyplomie

Ocenę bardzo dobrą na zakończenie studiów na kierunku lekarskim (studenci polskojęzyczni) w roku akademickim 2021/2022 uzyskało 73 studentów (11,77%), nieco więcej niż w roku ubiegłym. Ocenę ponad dobrą (4,5) na dyplomie uzyskało 29,1% absolwentów, zaś dobrą (4,0) – 41,9%, oba odsetki podobne jak w roku ubiegłym. Ocenę dość dobrą (3,5) otrzymało 16,3%,

natomiast dostateczną (3,0) – 0,8% studentów, znów odsetki podobne jak w roku poprzednim. Oceny na dyplomie wsród absolwentów kierunku lekarskiego i ED przedstawia tabela 19.

Tabela 19. Oceny na dyplomie absolwentów WL (studenci polskojęzyczni i ED)

Oceny na dyplomie absolwentów kierunku lekarskiego z roku 2022		
Ocena na dyplomie	Liczba absolwentów, którzy uzyskali daną ocenę	
	Liczba absolwentów kierunku lekarskiego	Liczba absolwentów kierunku English Division
3 (dostateczny)	5	3
3,5 (dość dobry)	101	43
4 (dobry)	260	44
4,5 (ponad dobry)	181	8
5 (bardzo dobry)	73	6
Razem	**620**	**104**

9. Analiza sprawności kształcenia i uzyskanych efektów uczenia się studentów English Division

a. Zdawalność egzaminów (ED)

Analizę przeprowadzono na podstawie danych z roku akademickiego 2021/2022 dostępnych w systemie Bazus. Celem analizy było monitorowanie osiąganych przez studentów efektów kształcenia w zakresie poszczególnych przedmiotów. Wyniki analizy przedstawiono poniżej.

I rok

Zdawalność egzaminu **z anatomii prawidłowej** wyniosła 86,0%, w roku akademickim 2020/2021 była niższa – 83,0%. W pierwszym terminie egzamin zdało 52,0% osób. Zdawalność egzaminu z **histologii z embriologią** wyniosła 96,0% (w roku akademickim 2020/2021 – 99,0%), 54,0% studentów zdało egzamin w I terminie.

II rok

Zdawalność egzaminów z **biochemii** wyniosła 96,0% (rok wcześniej – 99,0%), z **cytofizjologii** – 96,0% (rok wcześniej – 98,0%), z **fizjologii z patofizjologią** – 100,0% (rok wcześniej – 97,0%) i **immunologii** – 100,0% (rok wcześniej – 96,0%).

III rok

Zdawalność egzaminów z **radiologii, parazytologii i genetyki** wyniosła 100,0% (podobnie w roku poprzednim). Zdawalność egzaminu z **mikrobiologii** wyniosła 95,0%, **patomorfologii** –

98,0%, z **języka polskiego** – 90,0% (w poprzednim roku była wyższa i wyniosła 96,0%). Najniższa zdawalność dotyczyła egzaminu z **diagnostyki laboratoryjnej** – 89,0%.

IV rok

Zdawalność egzaminów z **dermatologii z wenerologią, laryngologii, farmakologii klinicznej** oraz **urologii** wyniosła 100,0%. Egzamin z **chorób zakaźnych** zdało 98,0% przystępujących.

V rok

Zdawalnośc egzaminów z **anestezjologii i intensywnej terapii, medycyny sądowej z elementami prawa, ortopedii i traumatologii ruchu i okulistyki** wyniosła 100,0%. Egzamin z **neurologii** zaliczyło 97,0%, a z **okulistyki** 99,0% przystępujących.

VI rok

Zdawalność egzaminów z **ginekologii i położnictwa, medycyny rodzinnej, medycyny ratunkowej, chorób wewnętrznych, medycyny ratunkowej** i **psychiatrii** wyniosła 100,0%. Egzamin z **chirurgii** zaliczyło 99,0% studentów (rok wcześniej – 98,0%), **z pediatrii** – 98,0% przystępujących.

Tabela 20. Zdawalność egzaminów studentów ED

			Kierunek Lekarski - English Division												
Rok studiów	Przedmiot	Liczba studentów na roku (+ studenci zdający ten egzamin warunkowo awansem itp)	2021/2022												
			Liczba studentów			Liczba (odsetek) studentów, która zdała egzamin						Podsumowanie zdawalności			
			I termin	II termin	III termin	I termin	%	II termin	%	III termin	%	Zdało	%	Nie zdało	%
I	Anatomia prawidłowa	116	85	34	17	44	52,0%	17	50,0%	12	71%	73	86,0%	12	14,00%
	Histologia z embriologią	116	81	37	14	44	54,0%	23	62,0%	11	79%	78	96,0%	3	4,00%
II	Biochemia z elementami chemii	75	74	27	17	47	64,0%	10	37,0%	14	82%	71	96,0%	3	4,00%
	Cytofizjologia	70	67	17	5	50	75,0%	12	71,0%	2	40%	64	96,0%	3	4,00%
	Fizjologia z patofizjologią	73	64	10	6	54	84,0%	4	40,0	6	100%	64	100,0%	0	0,00%
	Immunologia	73	69	7	1	62	90,0%	6	86,0%	1	100%	69	100,0%	0	0,00%
III	Radiologia	136	136	0	0	136	100,0%	0	0,0%	0	0%	136	100,0%	0	0,00%
	Genetyka	131	131	46	0	85	65,0%	46	100,0%	0	0%	131	100,0%	0	0,00%
	Parazytologia	135	134	19	3	115	86,0%	16	84,0%	3	100%	134	100,0%	0	0,00%
	Mikrobiologia	137	135	56	29	79	59,0%	27	48,0%	22	76%	128	95,0%	7	5,00%
	Język polski	127	124	43	29	81	65,0%	14	33,0%	17	59%	112	90,0%	12	10,00%
	Diagnostyka laboratoryjna	135	131	34	22	97	74,0%	12	35,0%	7	32%	116	89,0%	15	11,00%
	Patomorfologia	134	132	21	10	111	84,0%	11	52,0%	7	70%	129	98,0%	3	2,00%
IV	Choroby zakaźne	81	80	18	5	62	76,0%	13	72,0%	3	60%	78	98,0%	2	2,00%
	Dermatologia z wenerologią	79	76	3	0	73	96,0%	3	100,0%	0	0%	76	100,0%	0	0,00%
	Laryngologia	77	75	11	1	64	85,0%	10	91,0%	1	100%	75	100,0%	0	0,00%
	Farmakologia kliniczna	81	79	16	1	63	80,0%	15	94,0%	1	100%	79	100,0%	0	0,00%
	Urologia	81	81	4	0	77	95,0%	4	100,0%	0	0%	81	100,0%	0	0,00%
V	Anestezjologia i intensywna terapia	85	83	5	0	78	94,0%	5	100,0%	0	0%	83	100,0%	0	0,00%
	Neurologia	86	86	5	5	81	94,0%	0	0,0%	2	40%	83	97,0%	3	3,00%
	Onkologia	85	84	4	2	80	95,0%	2	50,0%	1	50%	83	99,0%	1	1,00%
	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	91	91	3	0	88	97,0%	3	100,0%	0	0%	91	100,0%	0	0,00%
	Medycyna sądowa z elemenatmi prawa	85	85	7	0	78	92,0%	7	100,0%	0	0%	85	100,0%	0	0,00%
	Okulistyka	85	85	1	0	84	99,0%	1	100,0%	0	0%	85	100,0%	0	0,00%
VI	Pediatria	106	105	15	2	90	86,0%	13	87,0%	0	0%	103	98,0%	2	2,00%
	Chirurgia	104	104	12	3	92	88,0%	9	75,0%	2	67%	103	99,0%	1	1,00%
	Ginekologia i położnictwo	107	107	0	0	107	100,0%	0	0,0%	0	0%	107	100,0%	0	0,00%
	Medycyna rodzinna	108	108	2	0	106	98,0%	2	100,0%	0	0%	108	100,0%	0	0,00%
	Choroby wewnętrzne	105	105	10	0	95	90,0%	10	100,0%	0	0%	105	100,0%	0	0,00%
	Medycyna ratunkowa	106	106	1	0	105	99,0%	1	100,0%	0	0%	106	100,0%	0	0,00%
	Psychiatria	106	106	0	0	106	100,0%	0	0,0%	0	0%	106	100,0%	0	0,00%

Podsumowanie

1. **Anatomia prawidłowa** jest egzaminem, którego w pierwszym terminie nie zdaje prawie połowa studentów ED, podobnie przedmiotu **histologia z embriologią**.
2. Zdawalność egzaminów II roku studiów: **biochemii z elementami chemii, cytofizjologii, fizjologii z patofizjologią** oraz **immunologii** była w większości 100%.
3. Na III roku studiów najniższa zdawalność dotyczyła egzaminu z **diagnostyki laboratoryjnej** – 89,0%.
4. W tym roku egzamin z neurologii w pierwszym terminie zdała większość studentów ED – 94%.
5. Od V roku studiów zdawalność egzaminów w pierwszym terminie jest duża, osiągnęła ponad 90%.

Przeprowadzona analiza wskazuje na prawidłową realizację zakładanych efektów kształcenia. Nadal rekomendowane jest wykonanie szczegółowej analizy przyczyn niezaliczonych w III terminie egzaminów na pierwszych trzech latach studiów.

b. Oceny na dyplomie

W roku akademickim 2021/2022 ocenę bardzo dobrą na zakończenie studiów kierunku lekarskiego English Division uzyskało 6 studentów – 5,8% (w roku poprzednim – 4,5%), ocenę ponad dobrą – 8 studentów – 7,7% (w poprzednim roku akademickim – 12,6%), ocenę dobrą – 44 studentów – 42,3% (w poprzednim roku – 55,0%), ocenę dość dobrą – 43 studentów – 41,3% (w poprzednim roku akademickim – 26,1%), ocenę dostateczną – 3 studentów – 2,9% (w poprzednim roku – 4,5%). Oceny na dyplomie wsród absolwentów kierunku lekarskiego i ED zawarte są w tabeli 19.

10. Nagrody i wyróżnienia uzyskane przez studentów

Dyplomy ukończenia studiów w roku 2021/2022 uzyskało 625 studentów Wydziału Lekarskiego i 90 absolwentów English Division.

Wśród absolwentów kierunku lekarskiego w języku polskim dyplomy z wyróżnieniem otrzymało **48 absolwentów**, którzy uzyskali najwyższą średnią. Medal – **Złoty Laur** dla najlepszych absolwentów kierunku lekarskiego oraz dyplom z wyróżnieniem za średnią ocen 4,87 odebrali Patrycja Wrzosek i Michał Pac.

Złoty Laur Absolwenta studiów ED otrzymała Noah Bohge – średnia 4,74 – absolwentka kierunku lekarskiego programu 6-letniego.

11. Praktyki wakacyjne

a. Kierunek lekarski w języku polskim

Celem analizy była ocena realizacji wakacyjnych praktyk studenckich na kierunku lekarskim w roku akademickim 2020/2021 (stan na 31.12.2022). Większości udało się odbyć obowiązkowe praktyki wakacyjne – 90,6% (tabela 19). Najmniej studentów odbyło praktyki wakacyjne po II i IV roku – odpowiednio 85,2% i 85,3%. Wszyscy studenci odbyli praktyki po I roku studiów.

Tabela 21. Odsetek studentów odbywających praktyki wakacyjne na kierunku lekarskim w roku akademickim 2021/2022 (do 31.12.2022)

PRAKTYKI WAKACYJNE WYDZIAŁ LEKARSKI - KIERUNEK LEKARSKI W JĘZYKU POLSKIM STAN NA 31.12.2022						
ROK AKADEMICKI 2021/2022						
	PRAKTYKA PO I ROKU	PRAKTYKA PO II ROKU	PRAKTYKA PO III ROKU	PRAKTYKA PO IV ROKU	PRAKTYKA PO V ROKU	%
Ogólna Liczba studentów na danym roku kierunek lekarski	**595**	**638**	**583**	**601**	**635**	
Liczba studentów którzy odbyli praktyki do 31.12.2022	595	544	545	513	568	
Liczba studentów którzy nie odbyli praktyk	0	94	38	88	67	

b. Kierunek lekarski w języku angielskim

Celem analizy była ocena realizacji wakacyjnych praktyk studenckich na kierunku lekarskim w języku angielskim w roku akademickim 2020/2022. Większości studentów do 30.09.2022 roku udało się odbyć obowiązkowe praktyki wakacyjne (95%), z czego ponad połowa odbyła praktyki za granicą (61%). Najwięcej studentów odbyło praktyki wakacyjne po IV roku – aż 98,8%, najmniej po III roku studiów – 94,5% (tabela 22).

Tabela 22. Odsetek studentów odbywających praktyki wakacyjne na kierunku lekarskim w języku angielskim w roku akademickim 2021/2022.

PRAKTYKI WAKACYJNE WYDZIAŁ LEKARSKI - KIERUNKE LEKARSKI W JĘZYKU ANGIELSKIM STAN NA 30.09.2022							
ROK AKADEMICKI 2021/2022							
	PRAKTYKA PO I ROKU	PRAKTYKA PO II ROKU	PRAKTYKA PO III ROKU	PRAKTYKA PO IV ROKU	PRAKTYKA PO V ROKU	%	SUMA
Ogólna Liczba studentów na danym roku kierunek lekarski	**73**	**79**	**127**	**80**	**90**		**449**
Liczba studentów którzy odbyli praktyki do 30.09.2022	69	73	120	79	87	95%	428
W tym liczba osób odbywających praktyki w województwie mazowieckim	33	29	45	22	40	39%	169
W tym liczba osób odbywających praktyki za granicą	36	44	75	57	47	61%	259
Liczba studentów którzy nie odbyli praktyk	4	4	7	1	3	4%	19

Podsumowanie

1. W roku akademickim 2021/2022 większości studentów kierunku lekarskiego polskojęzycznego udało się odbyć obowiązkowe praktyki wakacyjne.
2. Konieczne jest dalsze monitorowanie jakości odbywanych praktyk wakacyjnych.

12. Wyniki Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK)

Do Lekarskiego Egzaminu Końcowego w sesji jesiennej 2022 przystąpiło 7186 osób, w tym 970 absolwentów i studentów ostatniego roku Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Średni wynik LEK ogółem to 165,64 punktu, maksymalny wynik wyniósł 192 pkt. (na 197 możliwych), a minimalny 2 pkt, 84 zdających uzyskało wynik poniżej 56%, czyli minimalnego progu wyznaczonego na pozytywne zaliczenie egzaminu. Zdawalność wyniosła 98,8%. Maksymalny wynik uzyskany przez studenta Uniwersytetu Medycznego w Lublinie wyniósł 192 punkty. Zaledwie 2 punkty uzyskał absolwent Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

Spośród przystępujących do LEK z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w sesji jesiennej 2022 egzaminu nie zdały 3 osoby. Średni wynik LEK to 168,42 punktu (wyższy niż średnia ogółem), maksymalny wynik wyniósł 190 pkt. (na 197 możliwych), tylko o 1 punkt niższy od maksymalnego wyniku w kraju a minimalny 96 pkt. (tabela 23).

Tabela 23. Zbiorcze wyniki Lekarskiego Egzaminu Końcowego w sesji jesiennej 2022 r

uczelnia	zgloszonych	zdawalo	zdalo	nie zdalo	srednia	sd	wynik_min	wynik_maks
Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu	1	1	1	0	173,00	-	173	173
Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	404	351	350	1	168,70	15,62	105	190
Warszawski Uniwersytet Medyczny	1149	970	967	3	168,42	15,21	96	190
Uniwersytet Jana Kochanowskiego	156	131	129	2	167,71	14,70	103	189
Gdański Uniwersytet Medyczny	452	387	384	3	167,55	15,05	96	191
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	1086	888	883	5	167,37	14,54	102	190
Uniwersytet Medyczny w Lublinie	823	729	722	7	167,14	16,28	91	192
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	349	293	290	3	167,07	16,17	100	189
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	601	473	468	5	166,05	16,89	60	190
Uniwersytet Medyczny w Łodzi	1101	925	918	7	166,04	15,67	96	190
Uniwersytet Zielonogórski	100	76	76	0	165,88	13,00	124	187
Kolegium Nauk Medycznych w Rzeszowie	168	147	143	4	165,82	17,57	94	190
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu	747	658	649	9	165,80	17,85	2	191
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	163	137	137	0	165,79	15,07	111	188
Collegium Medicum UMK im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy	293	227	226	1	165,52	16,30	88	187
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	242	182	181	1	165,43	15,70	105	185
Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego	80	57	57	0	165,39	13,50	115	184
absolwenci kierunku w j. angielskim	214	181	160	21	141,99	24,09	20	176
uczelnie zagraniczne	427	373	358	15	154,30	19,25	71	187
OGÓŁEM	8556	7186	7099	87	165,64	16,95	2	192

Podczas wiosennej sesji Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK) w 2022 roku wśród zdających, którzy ukończyli studia w ciągu 2 ostatnich lat, absolwenci Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego uzyskali **7 miejsce** (**rok wcześniej: 5 miejsce**), osiągając **średnią 171,09 punktów** (w roku 2021 w sesji jesiennej – 164,68 pkt.). Najwyżej w rankingu uplasował się Uniwersytet Zielonogórski osiągając 173 punkty. Studenci WUM stanowili drugą najliczniejszą grupę zdających - 430 osoby (tabela 24).

Tabela 24. Zbiorcze wyniki Lekarskiego Egzaminu Końcowego w sesji wiosennej 2022 r., tych którzy ukończyli studia w ostatnich 2 latach według ukończonej uczelni.

uczelnia	minimum	maksimum	średnia	sd	zdawało	zdało	nie zdało	zgłoszonych
Uniwersytet Zielonogórski	154	184	173,06	8,20	31	31	0	36
Gdański Uniwersytet Medyczny	91	190	172,66	14,78	229	227	2	270
Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	81	190	171,75	17,15	187	185	2	213
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	116	189	171,72	13,72	148	148	0	179
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	89	189	171,55	16,51	200	196	4	239
Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego	95	187	171,36	16,94	55	54	1	59
Warszawski Uniwersytet Medyczny	92	192	171,09	15,73	434	430	4	548
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	113	192	171,04	13,19	447	447	0	560
Uniwersytet Medyczny w Lublinie	99	189	170,97	15,93	232	230	2	266
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	91	187	170,29	16,69	42	41	1	49
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	109	188	170,28	12,85	71	70	1	76
Uniwersytet Medyczny w Łodzi	97	190	169,69	15,58	418	415	3	498
Collegium Medicum UMK im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy	97	188	169,63	15,84	104	103	1	126
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu	58	188	169,09	15,91	275	273	2	314
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	93	189	168,93	19,02	109	105	4	127
uczelnie zagraniczne	62	184	151,55	27,69	110	98	12	134
absolwenci anglojęzyczni	60	176	138,37	28,38	79	61	18	110
RAZEM	58	192	169,31	17,51	3171	3114	57	3804

Podczas wiosennej sesji Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK) w 2022 roku wśród zdających, którzy ukończyli studia ponad 2 lata temu, absolwenci Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego uzyskali ponownie **1 miejsce** osiągając średnią **166,98 punktów.** Jest to suma punktów powyżej średniej dla sesji jesiennej 2022 (tabela 25).

Tabela 25. Zbiorcze wyniki Lekarskiego Egzaminu Końcowego w sesji wiosennej 2022 r., tych którzy ukończyli studia ponad 2 lata temu według ukończonej uczelni.

uczelnia	minimum	maksimum	średnia	sd	zdawało	zdało	nie zdało	zgłoszonych
Warszawski Uniwersytet Medyczny	118	187	166,98	16,31	58	58	0	99
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	80	182	160,42	26,60	26	24	2	49
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	69	185	160,00	25,68	46	43	3	90
Uniwersytet Medyczny w Łodzi	90	185	158,73	21,37	44	42	2	83
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	119	178	158,33	34,06	3	3	0	5
Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	79	187	157,70	25,33	27	25	2	46
Gdański Uniwersytet Medyczny	98	184	155,92	25,05	24	22	2	37
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu	95	184	154,27	22,97	37	35	2	69
uczelnie zagraniczne	50	184	152,84	24,47	216	199	17	286
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	75	176	150,55	28,89	11	10	1	24
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	107	185	150,09	29,86	11	9	2	22
Uniwersytet Medyczny w Lublinie	79	190	146,14	32,22	28	23	5	69
Collegium Medicum UMK im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy	53	182	143,83	40,56	12	9	3	40
absolwenci anglojęzyczni	77	165	118,35	23,69	26	15	11	36
RAZEM	50	190	153,95	26,25	569	517	52	955

Podczas wiosennej sesji Lekarskiego Egzaminu Końcowego (LEK) w 2022 roku wśród zdających, którzy podchodzili do egzaminu **po raz pierwszy**, absolwenci Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego uzyskali **12 miejsce** uzyskując średnią **162,27 punktów** (tabela 26).

Tabela 26. Zbiorcze wyniki Lekarskiego Egzaminu Końcowego w sesji wiosennej 2022 r., tych którzy zdawali po raz pierwszy

uczelnia	minimum	maksimum	średnia	sd	zdawało	zdało	nie zdało	zgłoszonych
Collegium Medicum UMK im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy	98	187	169,47	16,61	180	177	3	185
Uniwersytet Zielonogórski	131	188	166,92	12,52	73	73	0	76
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	89	188	166,50	19,66	263	254	9	273
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	100	186	165,68	16,05	161	159	2	166
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu	90	191	164,65	17,84	293	290	3	307
Gdański Uniwersytet Medyczny	102	188	164,35	18,10	217	214	3	233
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	63	187	163,55	18,55	552	541	11	597
Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego	107	187	163,50	16,58	109	108	1	115
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	62	185	163,49	21,48	63	61	2	70
Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego	105	186	162,90	17,11	71	70	1	72
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	89	185	162,61	19,80	64	62	2	72
Warszawski Uniwersytet Medyczny	73	189	162,27	20,11	587	574	13	630
Uniwersytet Medyczny w Łodzi	66	188	162,24	20,39	442	427	15	468
Uniwersytet Medyczny w Lublinie	87	187	161,70	21,66	245	236	9	268
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	70	187	160,76	22,68	174	167	7	182
Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	81	188	160,26	20,25	145	142	3	169
uczelnie zagraniczne	62	184	152,49	25,34	192	174	18	228
studia w języku angielskim	50	181	143,91	27,35	250	211	39	300
RAZEM	50	191	161,84	20,86	4081	3940	141	4411

Wnioski i rekomendacje

1. Od kilku lat obserwowany jest trend polegający na tym, że w sesji jesiennej do egzaminu przystępuje większa liczba absolwentów w porównaniu do sesji wiosennej.
2. Nadal należy promować na Wydziale inicjatywy dydaktyczne mające na celu umożliwienie studentom (a później absolwentom) uzyskiwanie lepszych wyników na LEK, m.in. takie jak:
    a. omawianie ze studentami przykładowych pytań testowych podczas zajęć klinicznych (np. repetytorium podczas zajęć realizowanych w czasie wybranej specjalności klinicznej);
    b. wzbogacenie seminariów i wykładów o pytania testowe rozwiązywane wspólnie ze studentami podczas zajęć; pytania testowe mogą być wstawiane do prezentacji omawianej przez nauczyciela, można też wykorzystać system do głosowania, który pozwala na poznanie procentowego rozkładu udzielonych przez studentów odpowiedzi;
    c. zamieszczenie na platformie e-learningowej WUM zestawu przykładowych pytań testowych, z omówieniem i odpowiedziami, fiszek i quizów – w taki sposób, by student mógł zapoznać się nimi w ciągu całego procesu kształcenia, w celu powtórzenia i utrwalenia wiadomości.
3. Rekomendowane jest nadal zapewnienie studentom dostępu do zewnętrznej platformy edukacyjnej zawierającej repozytorium przykładowych pytań egzaminacyjnych wraz z omówieniem i odpowiedziami.
4. Analiza wyników uzyskiwanych przez studentów WUM w porównaniu do studentów innych uczelni powinna być przedmiotem odrębnej, uzupełniającej analizy po uzyskaniu danych z CEM odnośnie wyników z konkretnych przedmiotów.

13. Analiza dotychczas wdrożonych działań poprawiających jakość kształcenia w Wydziale z uwgędnieniem uwag zgłoszonych przez intersariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciele) i zewnętrznych (pracodawcy)

Zidentyfikowano następujące działania mające na celu poprawę jakości kształcenia w Wydziale:

- przeprowadzenie przez dziekanat szkolenia dla nauczycieli mającego na celu poprawę jakości sylabusów przedmiotów, ze szczególnym uwzgędnieniem opisu metod weryfikacji efektów uczenia się;
- przeprowadzanie przez prodziekanów audytów mających na celu stwierdzenie poprawności sylabusów przedmiotów (ze szczególnym uwględnieniem zasad przeprowadzania i oceniania kolokwiów i egzaminów, zasad odrabiania nieobecności, zamieszczania materiałów informacyjnych dla studentów);
- systematyczne zmiany programu studiów uwględniające postulaty interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych (np. upraktycznienie zajęć – dodanie godzin ćwiczeniowych z pediatrii, dodanie modułu dotyczącego praw pacjenta – zdrowie publiczne);
- rozszerzenie zasobów e-learningowych stanowiących uzupełnienie zajęć kontaktowych (np. fiszki i quizy pozwalające powtórzyć materiał – zdrowie publiczne, higiena i epidemiologia, wprowadzenie modułu dotyczącego telemedycny stworzonego wspólnie z przedstawicielami pracodawców – zdrowie publiczne);
- wprowadzenie egzaminu praktycznego z chirurgii (w ramach upraktyczniania zajęć na VI roku); upraktycznie zajęć z chirurgii pzajęcia w Poradni, gdzie pod nadzorem lekarza studenci mogą wykonywać małe zabiegi, uczestniczą w konsultacjach chirurgicznych przed- i pooperacyjnych, umożliwienie udziału w przeszczepieniach wątroby, nawet poza czasem zajęć, wprowadzono zajęcia praktyczne poszukiwania odpowiedniej drogi do dostępów naczyniowych przy wykorzystaniu badania USG, wprowadzono zajęcia w Izbie Przyjęć, gdzie uczestniczą w konsultacjach chirurgicznych i również mają możliwość wykonywania drobnych zabiegów pod nadzorem lekarza, współudział w przygotowywaniu zleceń dla chorych);
- zaplanowanie i wykonanie hospitacji u nauczycieli, którzy otrzymali niekorzystną ocenę wystawioną w ankiecie studenckiej;
- wykonywanie hospitacji praktyk wakacyjnych;
- poprawa obsługi studentów przez dziekanat, co znalazło odzwierciedlenie w ankiecie studenckiej;

- stworzenie na prośbę studentów repozytorium sylabusów (wykorzystywane np. przez studentów powracających z wymiany międzynarodowej);
- w ramach standaryzacji weryfikacji efektów uczenia się wprowadzono egzamin komputerowy z anatomii prawidłowej.

14. Rekomendacje WZJK

Po przeprowadzeniu wyżej opisanych analiz, Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia rekomenduje:

1. Dalsze systematyczne i intensywne **upraktycznianie** zajęć dydaktycznych – zarówno klinicznych, jak i przedklinicznych, poprzez opracowywanie **progamu zajęć praktycznych** w obrębie jednostek, również poprzez **zwiększanie wymiaru zajęć** prowadzonych **w Centrum Symulacji Medycznych.**
2. Intensyfikację monitorowania jakości kształcenia, w szczególności czasu ćwiczeń na **szkolenie umiejętności praktycznych**, w tym w nauczaniu przedmiotów zabiegowych, takich jak Chirurgia, Położnictwo i Ginekologia, Urologia.
3. Dalsze **zwiększanie liczby hospitacji** przeprowadzanych na Wydziale, z uwzględnieniem zajęć obowiązkowych, jak i fakultatywnych, z uwzględnieniem nauczycieli zatrudnionych na umowę o pracę, jak i na umowę dydaktyczną; promowanie idei hospitacji wewnętrznych i krzyżowych, koniecznie z uwględnieniem praktyk wakacyjnych.
4. Podjęcie skutecznych działań mających na celu **zwiększenie liczby hospitatorów** oraz uwzględnianie w **pensum** godzin, które hospitator poświęca na przeprowadzenie hospitacji (co najmniej 2 godziny).
5. Dalsze monitorowanie jakości **studenckich praktyk wakacyjnych**.
6. Kontynuację rozpoczętych prac nad ujednoliceniem **zasad egzaminów praktycznych** z poszczególnych przedmiotów.
7. Kontynuację rozpoczętych prac nad szerszym wdrożenieniem **nauczania problemowego** w Wydziale.
8. Włączenie do ankiety studenckiej oceny zajęć i nauczycieli **pytań dotyczących zajęć fakultatywnych**.
9. Opiniowanie wprowadzania **nowych zajęć fakultatywnych** przez Rady Programowe.
10. Poprawę funkcjonalności **Wirtualnego Dziekanatu** z uwzględnieniem uwag studentów (np. aktualizacja planów zajęć) i nauczycieli akademickich.
11. Podjęcie skutecznych działań mających na celu zachęcenie społeczności akademickiej do uczestnictwa w badaniach ankietowych dotyczących jakości kształcenia – **poprawa funkcjonowania aplikacji mobilnej**.

12. Stałą aktualizację **Banku Dobrych Praktyk Dydaktycznych** wraz z jego upowszechnieniem i umieszczeniem na stronie internetowej Wydziału.
13. Dalsze promowanie kultury jakości kształcenia na Wydziale poprzez stałe zamieszczanie informacji na ten temat na stronie internetowej Wydziału.

Przygotowanie raportu:

dr hab. n. med. Ewa Romejko-Wolniewicz

dr n. med. Agnieszka Dobrowolska-Redo

prof. dr hab. n. med. Aneta Nitsch-Osuch